

Question Paper Booklet Number (Candidate to enter and bubble this number in the OMR Answer Sheet)
--

Signature of the invigilator (to be obtained by the candidate)	Hall Ticket Number (To be filled by the candidate below)										
	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>										

Duration : 150 Minutes

Max. Marks : 150

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- CANDIDATE SHOULD READ ALL THE INSTRUCTIONS PRINTED ON THE QUESTION PAPER BOOKLET BEFORE STARTING TO ANSWER.
- Candidate shall write the Hall Ticket Number in the box provided on this Question Paper Booklet before opening the SEAL.
- Candidate should not open the Question Paper Booklet SEAL, until the indication is given by the invigilator to start answering.
- On opening the Question Paper Booklet SEAL and before entering the Question Paper Booklet Number on the OMR Answer Sheet ensure that the Question Paper Booklet contains all the 150 multiple choice questions printed on it. If there are any defects like missing papers, missing questions, improper print, please ask the invigilator for replacement of the Question Paper Booklet immediately.
- Only after satisfying that the Question Paper Booklet is in full shape, the candidate shall enter the Question Paper Booklet Number on the OMR Answer Sheet.
- Each question is followed by 4 choices : and Candidate has to select only one answer choice and darken the appropriate circle for that question in the OMR Answer Sheet. If more than one circle is darkened for any question, it will be considered as invalid.
- Candidate has to obtain the signature of the invigilator in the appropriate box provided on the Question Paper Booklet.
- Rough work should be done only in the space provided for that purpose in the Question Paper Booklet. No other loose sheet of paper will be allowed into the Examination hall.
- Do not mark answer choices on the Question Paper Booklet. The digital copy of each candidate's answered OMR Answer Sheet will be made available in the candidate's login in due course.
- The Question Paper Booklet is printed bilingually. viz., English/Telugu or English/Urdu. In case of any discrepancy between English and Telugu or between English and Urdu versions, English version shall be treated as final. If appropriate word for any English word is not found in Telugu or Urdu, it would be transliterated.
- Candidate should not leave the Examination hall until the completion of the examination time.
- Candidate should not leave the Examination hall without giving the biometric attendance. If any candidate does not give his/her biometric attendance, his/her OMR Answer Sheet would not be evaluated.
- Before leaving the Examination hall, the candidate should hand over the OMR Answer Sheet to the invigilator failing which Criminal Prosecution will be initiated as per law, besides rejecting the candidature for this examination.
- Candidates are permitted to take away the Question Paper Booklet with them after completion of the examination and it should be preserved till the declaration of results.

అభ్యర్థులకు సూచనలు

- అభ్యర్థులు సమాధానాలను గుర్తించి వృత్తాలను నింపే ముందే ప్రశ్నాపత్రం లోని సూచనలన్నిటినీ తప్పనిసరిగా చదువవలెను.
- అభ్యర్థులు తమ హాల్ టికెట్ సంఖ్యను ప్రశ్నపత్రము పై నిర్దేశిత ఫలములో సీల్ తెరవకముందే పూరించవలెను.
- అభ్యర్థులు సీలు చేయబడిన ప్రశ్నాపత్రాలను ఇన్విజిలేటర్ ఆదేశాలు జారీ చేయనంత వరకు తెరవకూడదు.
- ప్రశ్నపత్రము యొక్క సీల్ తొలగించిన వెంటనే మరియు OMR సమాధాన పత్రములో ప్రశ్నాపత్రం నెంబర్ ను నింపకముందే అందులోని 150 ప్రశ్నలు, వాటికిచ్చిన ఇచ్చికాలు అన్నీ సరిగ్గా ముద్రింపబడ్డాయో లేదో జాగ్రత్తగా పరిశీలించండి. ఏవైనా పేజీలు లేకపోయినా లేదా సరిగ్గా ముద్రింపబడకపోయినా వెంటనే ఇన్విజిలేటర్ ను సంప్రదించి మరియొక ప్రశ్నపత్రాన్ని పొందగలరు.
- ప్రశ్నపత్రము లోని అన్ని పేజీలు పూర్తిగా మరియు సరిగ్గా ఉన్నవని నిర్ధారించుకున్న తరువాత OMR సమాధాన పత్రము నందు నిర్దేశించిన ఫలములో ప్రశ్నపత్రము యొక్క బుక్ లెట్ సంఖ్య పూరించవలెను.
- ప్రతి ప్రశ్నకు నాలుగు ఇచ్చికాలు అనగా మరియు ఇవ్వబడ్డాయి. అందులో ఒక సమాధానమును మాత్రమే OMR సమాధాన పత్రములో ఎన్నుకొని దానికి సంబంధించిన వృత్తాన్ని మాత్రమే నింపవలెను. ఒక ప్రశ్నకు ఒకటికంటే ఎక్కువ వృత్తాలను నింపినచో ఆ ప్రశ్న చెల్లనిదిగా పరిగణించబడుతుంది.
- ప్రశ్నపత్రము పై నిర్దేశింపబడిన ఫలములో ఇన్విజిలేటర్ సంతకము పొందవలెను.
- ప్రశ్నపత్రము లో నిర్దేశింపబడిన ఫలమును మాత్రమే చిత్తు పని (rough work) కొరకు ఉపయోగించవలెను. పరీక్షా గదిలోకి విడి కాగితములను అనుమతించబడవు.
- సమాధాన ఇచ్చికాలను ప్రశ్నాపత్రము పై గుర్తు పెట్టడం అనుమతించబడదు. పరీక్షకు హాజరైన ప్రతి అభ్యర్థి OMR సమాధాన పత్రము యొక్క డిజిటల్ స్కాన్ కాపీని అభ్యర్థి లాగిన్ లో తగిన సమయంలో అందుబాటులో ఉంచబడును.
- ప్రశ్న పత్రము రెండు భాషలలో (ఇంగ్లీష్/తెలుగు, ఇంగ్లీష్/ఉర్దూ) ముద్రింపబడినది. ప్రశ్నాపత్రము నందు ఇంగ్లీష్/వర్షన్ మరియు తెలుగు/ఉర్దూవర్షన్ల మధ్య ఏదైనా వ్యత్యాసం ఉంటే, ఇంగ్లీష్/వర్షన్లో ఉన్నదే సరియైనది గా పరిగణించబడుతుంది. ఏదైనా ఇంగ్లీష్ పదానికి సరైన తెలుగు లేదా ఉర్దూ పదము లేనిచో, ఇంగ్లీష్ పదమునే తెలుగు/ఉర్దూ లలో వ్రాయబడును.
- పరీక్ష పూర్తయ్యే వరకు అభ్యర్థి పరీక్ష గదిని విడిచి వెళ్ళటానికి అనుమతించబడదు.
- బయోమెట్రిక్ అటెండెన్స్ ఇవ్వకుండా అభ్యర్థి పరీక్షా గదిని వదిలి వెళ్ళడానికి అనుమతించబడదు. ఒకవేళ అలా వెళ్ళినట్లయితే OMR సమాధాన పత్రము మూల్యాంకనం చేయబడదు.
- అభ్యర్థులు తప్పనిసరిగా OMR సమాధాన పత్రమును తిరిగి ఇచ్చివేయవలెను లేనిచో క్రిమినల్ ప్రొసిక్యూషన్ చేయడం తో పాటు అభ్యర్థి యొక్క అభ్యర్థిత్యం రద్దు చేయబడును.
- పరీక్ష అనంతరం ప్రశ్నా పత్రాన్ని అభ్యర్థులు తమ వెంట తీసుకొని వెళ్ళవచ్చు. పరీక్ష ఫలితాలను వెల్లడించేవరకు తమ వద్ద ప్రశ్న పత్రాన్ని భద్ర పరచు కోవలెను.

1. Which of the following statements are correct with regard to 'Khelo India Youth Games 2023' which were held in January 2024 ?
- They were held in four cities of Tamil Nadu.
 - Conventional sports such as badminton and volleyball were a part of the games.
 - This is the second time that Khelo India Youth Games were held in South India.
 - Traditional sports such as kabaddi and yogasana were part of the Khelo India Youth Games 2023.

Choose the correct answer :

(1) A and B only	(2) C and D only
(3) A, B and C only	(4) A, B and D only

జనవరి 2024 లో జరిగిన 'ఖేలో ఇండియా యూత్ గేమ్స్ (Khelo India Youth Games) 2023' కు సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

- ఇవి తమిళనాడులోని నాలుగు నగరాలలో జరిగాయి.
- బ్యాడ్మింటన్ మరియు వాలీబాల్ వంటి సంప్రదాయ క్రీడలు ఈ గేమ్స్ లో ఒక భాగంగా ఉన్నాయి.
- ఖేలో ఇండియా యూత్ గేమ్స్ దక్షిణ భారత దేశంలో జరగడం ఇది రెండవ సారి.
- కబడ్డీ మరియు యోగాసన వంటి సంప్రదాయ క్రీడలు ఖేలో ఇండియా యూత్ గేమ్స్ 2023 లో భాగంగా ఉన్నాయి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మరియు B మాత్రమే	(2) C మరియు D మాత్రమే
(3) A, B మరియు C మాత్రమే	(4) A, B మరియు D మాత్రమే

2. Who among the following was appointed as the new Comptroller and Auditor General of India in November 2024 ?

(1) Shashi Kant Sharma	(2) K. Sanjay Murthy
(3) Girish Chandra Murmu	(4) C.G. Somaiah

క్రింది వారిలో నవంబరు 2024 లో నూతనంగా నియమించబడిన భారత కాంప్ట్రోలర్ ఆడిటర్ జనరల్ ఎవరు ?

(1) శశి కాంత్ శర్మ	(2) కె. సంజయ్ మూర్తి
(3) గిరీష్ చంద్ర ముర్ము	(4) సి. జి. సోమయ్య

3. Where did the 13th Ministerial Conference of the World Trade Organization (WTO) take place during February–March 2024 ?

(1) Geneva	(2) New Delhi	(3) Belarus	(4) Abu Dhabi

ఫిబ్రవరి-మార్చి 2024 లో ప్రపంచ వాణిజ్య సంస్థ (WTO) యొక్క 13వ మంత్రుల స్థాయి సమావేశం ఎక్కడ జరిగింది ?

(1) జెనీవా	(2) న్యూ ఢిల్లీ	(3) బెలారస్	(4) అబు ధాబి

4. Which of the following statements is/are true in relation to Nari Shakti Vandan Adhiniyam, 2023 ?

A. Nari Shakti Vandan Adhiniyam, 2023 seeks to reserve one-third of total seats for women in both the Houses of Parliament and state legislative assemblies.

B. It was the 104th Constitutional Amendment Act.

Choose the correct answer :

(1) A only	(2) B only
(3) Both A and B	(4) Neither A nor B

నారీ శక్తి వందన్ అధినియమ్ 2023 కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఓప్పు ?

A. రాష్ట్ర శాసన సభలు మరియు పార్లమెంటులోని రెండు సభలలో మహిళలకు 1/3 వంతు సీట్లను రిజర్వ్ చేయాలని నారీ శక్తి వందన్ అధినియమ్ 2023 యొక్క ఉద్దేశం.

B. ఇది 104వ రాజ్యాంగ సవరణ చట్టం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A మాత్రమే	(2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ	(4) A మరియు B రెండూ కావు

5. Consider the following statements :

- A. Government of Telangana announced to exempt Electric Vehicles (EVs) 100% from road tax and registration fee.
- B. The tax exemption for EVs is applicable to both Greater Hyderabad Municipal Corporation (GHMC) and non-GHMC areas.
- C. The exemption benefits are available for three years, until December 31, 2027.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only
- (2) A and B only
- (3) A and C only
- (4) A, B and C

ఈ క్రింది వ్యాఖ్యలను గ్రహించుము :

- A. విద్యుత్తు వాహనాలకు (EV లకు) 100% రహదారి పన్ను, రిజిస్ట్రేషన్ రుసుముల నుండి మినహాయింపు ఇస్తున్నట్లు తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రకటించింది.
- B. EV లకు పన్ను మినహాయింపు గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ ప్రాంతం (GHMC) మరియు GHMC ఏతర ప్రాంతాలకు వర్తిస్తుంది.
- C. మినహాయింపు ప్రయోజనాలు మూడేళ్ళ పాటు అంటే డిసెంబర్ 31, 2027 వరకు అందుబాటులో ఉంటాయి.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరియైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే
- (2) A మరియు B మాత్రమే
- (3) A మరియు C మాత్రమే
- (4) A, B మరియు C

6. Which of the following statements is/are true in relation to UNESCO's Creative Cities Network ?

- A. Kozhikode in Kerala was included as a 'city of literature' in 2023.
- B. Jodhpur in Rajasthan was included as a 'city of music' in 2023.

Choose the correct answer :

- (1) Neither A nor B
- (2) Both A and B
- (3) A only
- (4) B only

యునెస్కో (UNESCO) యొక్క సృజనాత్మక నగరాల నెట్‌వర్క్‌కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఓప్పు ?

- A. 2023 లో కేరళలోని కోజికోడ్ ను సాహిత్య నగరం (city of literature) గా చేర్చారు.
- B. 2023 లో రాజస్థాన్‌లోని జోధ్‌పూర్‌ను సంగీత నగరం (city of music) గా చేర్చారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A మరియు B రెండూ కావు
- (2) A మరియు B రెండూ
- (3) A మాత్రమే
- (4) B మాత్రమే

7. Which of the following statements is/are true with regard to IITs ?

- A. India and UAE signed an MOU to establish the first campus of IIT Delhi in Abu Dhabi in 2023.
- B. IIT Madras opened its offshore campus in Zanzibar in 2023.

Choose the correct answer :

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

ఐఐటి (IIT) లకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఓప్పు ?

- A. ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (IIT), ఢిల్లీ యొక్క మొదటి క్యాంపస్‌ను అబు ధాబిలో ఏర్పాటు చేయటానికి భారతదేశం మరియు యునైటెడ్ అరబ్ ఎమిరేట్స్ అవగాహనా ఒప్పందం (Memorandum of Understanding) పై 2023 లో సంతకం చేశాయి.
- B. 2023 లో జంజిబార్ లో ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ టెక్నాలజీ (IIT) మద్రాస్ తన యొక్క ఆఫ్ షోర్ క్యాంపస్‌ను తెరిచింది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండూ
- (4) A మరియు B రెండూ కావు

8. Which of the following statements are true in relation to North Atlantic Treaty Organization (NATO) ?

- A. As of March 2024, NATO has 32 member countries.
- B. Sweden joined NATO in 2024.
- C. NATO headquarters is located at Paris.
- D. Switzerland is a NATO member.

Choose the correct answer :

- (1) A and B only
- (2) A, B and C only
- (3) A, B, C and D
- (4) C and D only

ఉత్తర అట్లాంటిక్ ఒప్పంద సంస్థ (NATO) కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఓప్పు ?

- A. మార్చి 2024 నాటికి ఉత్తర అట్లాంటిక్ ఒప్పంద సంస్థలో 32 సభ్య దేశాలు ఉన్నాయి.
- B. 2024 లో స్వీడన్ ఉత్తర అట్లాంటిక్ ఒప్పంద సంస్థలో చేరింది.
- C. ఉత్తర అట్లాంటిక్ ఒప్పంద సంస్థ ప్రధాన కార్యాలయం పారిస్ లో ఉంది.
- D. ఉత్తర అట్లాంటిక్ ఒప్పంద సంస్థలో స్విట్జర్లాండ్ ఒక సభ్య దేశం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) A, B మరియు C మాత్రమే
- (3) A, B, C మరియు D
- (4) C మరియు D మాత్రమే

9. Which of the following statements are true in relation to the second edition of the Oceanographers and Hydrographers Conference under the umbrella of the Colombo Security Conclave (CSC) ?

- A. It was held in the National Institute of Oceanography in Visakhapatnam.
- B. The Conference was held at Chennai and Hyderabad in January 2024.
- C. The participants discussed on the theme of 'Our Ocean is Our Future'.
- D. Delegates from Maldives and Australia participated in this Conference.

Choose the correct answer :

- (1) A and D only
- (2) B and C only
- (3) A, C and D only
- (4) B, C and D only

కొలంబో సెక్యూరిటీ కాన్ఫ్లెక్స్ (CSC) ఆధ్వర్యంలో జరిగిన రెండవ సముద్ర శాస్త్రవేత్తల మరియు జల అధ్యయన శాస్త్రవేత్తల సమావేశానికి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఓప్పు ?

- A. విశాఖ పట్టణంలోని సముద్ర అధ్యయన జాతీయ సంస్థలో ఈ సమావేశం జరిగింది.
- B. జనవరి 2024 లో చెన్నై మరియు హైదరాబాద్ లో ఈ సమావేశం జరిగింది.
- C. 'మన సముద్రం మన భవిష్యత్' అనే ఇతివృత్తంపై ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్న వారు చర్చించారు.
- D. మాల్దీవులు మరియు ఆస్ట్రేలియా నుండి ప్రతినిధులు ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మరియు D మాత్రమే
- (2) B మరియు C మాత్రమే
- (3) A, C మరియు D మాత్రమే
- (4) B, C మరియు D మాత్రమే

10. Match the following in relation to the 70th National Film Awards, 2024 :

Category	Award
A. Best feature film	I. Rishab Shetty
B. Best actor	II. Kantara
C. Best director	III. Aattam
D. Best popular film	IV. Salil Chowdhury
	V. Sooraj Barjatya

Choose the correct answer :

- (1) A-II; B-I; C-IV; D-III (2) A-III; B-V; C-IV; D-II
 (3) A-III; B-IV; C-V; D-II (4) A-III; B-I; C-V; D-II

70 వ జాతీయ చలనచిత్ర పురస్కారాలు, 2024 నకు సంబంధించి ఈ క్రింది వాటిని జతపరచుము :

కేటగిరి	అవార్డు
A. ఉత్తమ చలన చిత్రం	I. రిషబ్ షెట్టి
B. ఉత్తమ నటుడు	II. కాంతార
C. ఉత్తమ దర్శకుడు	III. ఆట్టం
D. ఉత్తమ ప్రముఖ చిత్రం	IV. సలీల్ చౌదరి
	V. సూరజ్ బర్జాత్యా

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-II; B-I; C-IV; D-III (2) A-III; B-V; C-IV; D-II
 (3) A-III; B-IV; C-V; D-II (4) A-III; B-I; C-V; D-II

11. Which of the following statements is/are true ?

- A. Indian Space Research Organization (ISRO) successfully launched the mission Divyastra in March 2024.
 B. The latest variant of Agni-5 missile is equipped with MIRV (Multiple Independently Targetable Re-entry Vehicle) technology.
 C. India is the first country to have MIRV-equipped missile.
 D. Agni-5 is a cruise missile.

Choose the correct answer :

- (1) A and B only (2) B only
 (3) C only (4) A, B, C and D

క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఓప్పు ?

- A. మార్చి 2024 లో భారత అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ (ISRO) మిషన్ దివ్యాస్త్రను విజయవంతంగా ప్రయోగించింది.
 B. ఈ నూతన అగ్ని-5 క్షిపణి, బహుళ స్వతంత్ర లక్ష్య ఛేదన పునఃప్రవేశ వాహన (Multiple Independently Targetable Re-entry Vehicle) సాంకేతికతను కలిగి ఉంది.
 C. బహుళ స్వతంత్ర లక్ష్యఛేదన పునః ప్రవేశ వాహన సాంకేతికత కలిగిన క్షిపణి ఉన్న మొదటి దేశం భారత్.
 D. అగ్ని-5 ఒక క్రూయిజ్ (cruise) క్షిపణి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మరియు B మాత్రమే (2) B మాత్రమే
 (3) C మాత్రమే (4) A, B, C మరియు D

12. Arrange the following states in ascending order based on number of assembly seats in each state as of March 2024 :

- A. Assam
- B. Telangana
- C. Chhattisgarh
- D. Jharkhand
- E. Uttarakhand

Choose the correct answer :

- (1) E, D, A, B, C (2) E, D, C, B, A (3) A, C, B, D, E (4) C, E, B, D, A

మార్చి 2024 నాటికి ప్రతి రాష్ట్రంలోని అసెంబ్లీ సీట్ల సంఖ్య ఆధారంగా క్రింది రాష్ట్రాలను ఆరోహణ క్రమంలో అమర్చుము :

- A. అస్సాం
- B. తెలంగాణ
- C. ఛత్తీస్ గఢ్
- D. ఝార్ఖండ్
- E. ఉత్తరాఖండ్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) E, D, A, B, C (2) E, D, C, B, A (3) A, C, B, D, E (4) C, E, B, D, A

13. Match the Artificial Intelligence (AI) tools with their developers :

<i>AI Tool</i>	<i>Developer</i>
A. Chat GPT	I. Apple
B. Gemini (Bard)	II. Amazon
C. Alexa	III. OpenAI
	IV. Google

Choose the correct answer :

- (1) A-III; B-II; C-I (2) A-III; B-IV; C-II
(3) A-III; B-I; C-IV (4) A-IV; B-III; C-II

కృత్రిమ మేధ ఉపకరణాలను (Artificial Intelligence tools) వాటి రూపకర్తల (developers) తో జత పరచుము :

కృత్రిమ మేధ ఉపకరణం రూపకర్త

A. చాట్ జిపిటి	I. ఆపిల్
B. జెమిని (బార్డ్)	II. అమెజాన్
C. అలెక్సా	III. ఓపెన్ఎఐ (OpenAI)
	IV. గూగుల్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-III; B-II; C-I (2) A-III; B-IV; C-II
(3) A-III; B-I; C-IV (4) A-IV; B-III; C-II

14. Who among the following assumed the charge as the new Cabinet Secretary of India in August 2024 ?

- (1) Dr. T.V. Somanathan (2) N.R. Pillai
(3) M.K. Vellodi (4) Rajiv Gauba

క్రింది వారిలో ఆగస్టు నెల 2024 లో భారతదేశ నూతన క్యాబినెట్ సెక్రటరీ గా భద్యతలు స్వీకరించిన వారు ఎవరు ?

- (1) డా. టి. వి. సోమనాథన్ (2) యన్. ఆర్. పిల్లాయి
(3) యమ్. కె. వెల్లొడి (4) రాజీవ్ గౌబ

15. Which of the following states ranked first for the second consecutive year in the State Food Security Index 2024, of the Food Safety Standards Authority of India (FSSAI) ?

- (1) Karnataka (2) Gujarat (3) Tamil Nadu (4) Kerala

క్రింది వాటిలో భారత ఆహార భద్రతా ప్రమాణాల ప్రాధికార సంస్థ (FSSAI) యొక్క ఆహార భద్రత సూచిక 2024 ప్రకారం వరుసగా రెండవసారి మొదటి స్థానం సాధించిన రాష్ట్రం ఏది ?

- (1) కర్ణాటక (2) గుజరాత్ (3) తమిళనాడు (4) కేరళ

16. Consider the following statements in relation to 'Operation Dronagiri' :

- A. It is a pilot project under the National Geospatial Policy 2022.
B. It is a new project under the Ministry of Youth Affairs and Sports, Government of India.
C. It was launched in November, 2024.
D. In the first phase, it will be implemented in Uttar Pradesh, Haryana, Assam, Andhra Pradesh and Maharashtra.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A, C and D only (2) A and C only
(3) B, C and D only (4) B and D only

'ఆపరేషన్ ద్రోణగిరి' కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించుము :

- A. ఇది జాతీయ భౌగోళిక విధానం, 2022 (National Geospatial Policy) లో ఒక పైలట్ ప్రాజెక్ట్.
B. ఇది భారత ప్రభుత్వ యువజన వ్యవహారాలు, క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖలోని నూతన ప్రాజెక్టు.
C. ఇది నవంబరు, 2024 లో ప్రారంభించబడింది.
D. ఇది మొదటి దశలో ఉత్తర ప్రదేశ్, హర్యానా, అస్సాం, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ మరియు మహారాష్ట్రలలో అమలు కానుంది.
పై వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A, C మరియు D మాత్రమే (2) A మరియు C మాత్రమే
(3) B, C మరియు D మాత్రమే (4) B మరియు D మాత్రమే

17. Arrange the following political parties in ascending order based on percentage of votes secured by these parties out of total votes polled in the general elections to Telangana State Assembly held on 30th November 2023 :

- A. Indian National Congress B. Bharatiya Janata Party
C. Bharat Rashtra Samithi D. Communist Party of India

Choose the correct answer :

- (1) D, A, C, B (2) D, B, C, A (3) A, C, B, D (4) C, B, D, A

30 నవంబరు 2023 న తెలంగాణ రాష్ట్ర శాసన సభకు జరిగిన సాధారణ ఎన్నికలలో మొత్తం పోలైన ఓట్లలో సాధించిన ఓట్ల శాతం ఆధారంగా క్రింది రాజకీయ పార్టీలను ఆరోహణ క్రమంలో అమర్చుము :

- A. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ B. భారతీయ జనతా పార్టీ
C. భారత్ రాష్ట్ర సమితి D. కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) D, A, C, B (2) D, B, C, A (3) A, C, B, D (4) C, B, D, A

18. In which of the following cities was SEMICON India 2024 held for shaping the Semiconductor Future ?

- (1) Hyderabad (2) Bengaluru (3) Ahmedabad (4) Greater Noida

సెమికండక్టర్ భవిష్యత్తును రూపొందించడానికి సెమికాన్ ఇండియా 2024, కింది ఏ నగరంలో నిర్వహించబడింది ?

- (1) హైదరాబాద్ (2) బెంగళూరు (3) అహ్మదాబాద్ (4) గ్రేటర్ నోయిడా

19. The Nobel Prize in Physiology for the year 2024 was awarded to two scientists for :

- (1) discovery of microRNA and its role in post-transcriptional gene regulation
- (2) discoveries concerning genomes of extinct hominins and human evolution
- (3) discoveries of receptors for temperature and touch
- (4) discovery of Hepatitis C virus

2024 సంవత్సరానికి గాను శరీరధర్మ శాస్త్రం (physiology) లో ఇద్దరు శాస్త్రవేత్తలకు దేని కొరకు నోబెల్ బహుమతిని ఇచ్చారు ?

- (1) మైక్రో ఆర్ఎన్ఎ ఆవిష్కరణ మరియు పోస్ట్ - ట్రాన్స్క్రిప్షనల్ జన్యు నియంత్రణలో దాని పాత్ర
- (2) అంతరించిపోయిన హోమినిన్లు (hominins) మరియు మానవ పరిణామం యొక్క జన్యువులకు సంబంధించిన ఆవిష్కరణలకు
- (3) ఉష్ణోగ్రత మరియు స్పర్శ కోసం గ్రాహకాల ఆవిష్కరణలకు
- (4) హెపటైటిస్ C వైరస్ ఆవిష్కరణలకు

20. Which of the following statements is/are true ?

- A. Smt. Sudha Murty was nominated to the Rajya Sabha by the President of India in March 2024.
- B. Smt. Sudha Murty is a writer in Kannada language.
- C. Smt. M. Bhargavan Snehalatha was appointed as a Supreme Court Judge by the President of India in April 2024.

Choose the correct answer :

- (1) A and B only
- (2) C only
- (3) A, B and C
- (4) A and C only

క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఒప్పు ?

- A. శ్రీమతి సుధా మూర్తిని మార్చి 2024 లో భారత రాష్ట్రపతి రాజ్య సభకు నామినేట్ చేసారు.
- B. శ్రీమతి సుధా మూర్తి కన్నడ భాషలో రచయిత్రి.
- C. భారత రాష్ట్రపతి ఏప్రిల్ 2024 లో శ్రీమతి ఎమ్. భార్గవన్ స్నేహలతను సుప్రీం కోర్టు న్యాయమూర్తిగా నియమించారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) C మాత్రమే
- (3) A, B మరియు C
- (4) A మరియు C మాత్రమే

21. Match the following Chief Executive Officers (CEOs) with their companies, as of November 2024 :

CEO	Company
A. Sundar Pichai	I. Adobe
B. Satya Nadella	II. IBM
C. Shantanu Narayen	III. Google
D. Arvind Krishna	IV. Microsoft

Choose the correct answer :

- (1) A-III; B-IV; C-II; D-I
- (2) A-III; B-IV; C-I; D-II
- (3) A-III; B-I; C-IV; D-II
- (4) A-IV; B-III; C-I; D-II

నవంబర్ 2024 నాటికి, కింది ముఖ్య కార్యనిర్వాహక అధికారులను (CEOs) వారి సంస్థలతో జత పర్చుము :

కార్యనిర్వాహక అధికారి	సంస్థ
A. సుందర్ పిచ్చాయ్	I. అడ్డోబ్
B. సత్య నాదెళ్ళ	II. ఐ. బి. ఎమ్.
C. శాంతను నారాయణ్	III. గూగుల్
D. అరవింద్ కృష్ణ	IV. మైక్రోసాఫ్ట్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-III; B-IV; C-II; D-I
- (2) A-III; B-IV; C-I; D-II
- (3) A-III; B-I; C-IV; D-II
- (4) A-IV; B-III; C-I; D-II

22. The newly elected President of Sri Lanka (September, 2024) Anura Kumara Disanayake belongs to which political party ?

(1) United National Party	(2) Samagi Jana Bolovegaya
(3) Janatha Vimukthi Peramuna	(4) Sri Lanka Podujana Peramuna

నూతనంగా ఎన్నికైన శ్రీలంక అధ్యక్షుడు (సెప్టెంబర్ 2024) అనుర కుమార దిస్సనాయకే ఏ రాజకీయ పార్టీకి చెందినవాడు ?

(1) యునైటెడ్ నేషనల్ పార్టీ	(2) సమగి జన బోలవేగయ
(3) జనతా విముక్తి పెరమున	(4) శ్రీలంక పొదుజన పెరమున

23. Which of the following statements are true in relation to Oscar Awards 2024 ?

- A. Cillian Murphy won the Best Supporting Actor award for the movie 'Oppenheimer'.
 B. Emma Stone won the Best Actress award for the movie 'Poor Things'.
 C. Christopher Nolan won the Best Actor award.
 D. 'The Last Repair Shop' won the Best Documentary Short Film award.

Choose the correct answer :

(1) A and C only	(2) A, C and D only
(3) B and D only	(4) B, C and D only

అస్కార్ పురస్కారాలు 2024 కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఒప్పు ?

- A. 'ఓపెన్ హైమర్' సినిమాకు గాను సిలియన్ మర్ఫీ ఉత్తమ సహాయ నటుడి పురస్కారాన్ని గెలుచుకున్నాడు.
 B. ఎమ్మా స్టోన్ 'పూర్ థింగ్స్' అను సినిమాకు ఉత్తమ నటి అవార్డును గెలుచుకుంది.
 C. క్రిస్టోఫర్ నోలన్ ఉత్తమ నటుడి పురస్కారాన్ని గెలుచుకున్నాడు.
 D. 'ద లాస్ట్ రిపేర్ షాప్' ఉత్తమ డాక్యుమెంటరీ లఘు చిత్ర పురస్కారాన్ని గెలుచుకుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

(1) A మరియు C మాత్రమే	(2) A, C మరియు D మాత్రమే
(3) B మరియు D మాత్రమే	(4) B, C మరియు D మాత్రమే

24. Consider the following statements in relation to India's performance at Paris Paralympic Games 2024 :

- A. India won a total of 29 medals, including 7 gold, 9 silver and 13 bronze.
 B. India secured 14th place among participating nations.

Which of the above statements is/are correct ?

(1) A only	(2) B only
(3) Both A and B	(4) Neither A nor B

2024 లో పారిస్‌లో నిర్వహింపబడిన పారాలింపిక్ క్రీడలలో భారతదేశ ప్రదర్శనకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించుము :

- A. భారతదేశం 7 స్వర్ణ పతకాలు, 9 రజత పతకాలు మరియు 13 కాంస్య పతకాలతో మొత్తం 29 పతకాలను సాధించింది.
 B. పాల్గొన్న దేశాలలో భారతదేశం 14 వ స్థానాన్ని సాధించింది.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరియైనది/వి ?

(1) A మాత్రమే	(2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ	(4) A మరియు B రెండూ కావు

25. Consider the following statements in relation to the Global Technology Summit (GTS) 2023 :

A. The 8th edition of the Summit was held in Paris in December 2023.

B. The theme of the 2023 Summit was 'Geopolitics of Technology'.

Which of the above statements is/are correct ?

(1) A only

(2) B only

(3) Both A and B

(4) Neither A nor B

ప్రపంచ సాంకేతిక శిఖరాగ్ర సమావేశం (GTS) 2023 కు సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించుము :

A. ఈ శిఖరాగ్ర సమావేశపు 8వ ఎడిషన్ డిసెంబర్ 2023లో పారిస్ లో జరిగింది.

B. 2023లో జరిగిన శిఖరాగ్ర సమావేశం యొక్క ఇతివృత్తం (theme) 'సాంకేతిక పరిజ్ఞానపు భౌగోళిక రాజకీయాలు' (Geopolitics of Technology).

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరియైనది/వి ?

(1) A మాత్రమే

(2) B మాత్రమే

(3) A మరియు B రెండూ

(4) A మరియు B రెండూ కావు

26. Which of the following country was admitted into the NATO in 2023 ?

(1) Finland

(2) Ireland

(3) Sweden

(4) Ukraine

ఈ కింది వాటిలో 2023 లో నాటో (NATO) లో చేర్చుకోబడిన దేశం ఏది ?

(1) ఫిన్ లాండ్

(2) ఐర్లాండ్

(3) స్వీడన్

(4) ఉక్రేయిన్

27. Match the following BRICS Summits with their respective host countries :

Summit

Country

A. 11th

I. India

B. 12th

II. China

C. 13th

III. Brazil

D. 14th

IV. Russia

V. South Africa

Choose the correct answer :

(1) A-II; B-IV; C-I; D-V

(2) A-III; B-IV; C-I; D-II

(3) A-V; B-III; C-IV; D-I

(4) A-IV; B-I; C-III; D-II

కింది బ్రిక్స్ (BRICS) శిఖరాగ్ర సమావేశాలను అవి జరిగిన దేశాలతో జతపరచుము :

శిఖరాగ్ర సమావేశం

దేశం

A. 11వ

I. భారతదేశం

B. 12వ

II. చైనా

C. 13వ

III. బ్రెజిల్

D. 14వ

IV. రష్యా

V. దక్షిణ ఆఫ్రికా

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

(1) A-II; B-IV; C-I; D-V

(2) A-III; B-IV; C-I; D-II

(3) A-V; B-III; C-IV; D-I

(4) A-IV; B-I; C-III; D-II

28. Yoweri Kaguta Museveni, the present Chairman of the Non-Aligned Movement (NAM) belongs to which of the following country ?

(1) Namibia

(2) Kenya

(3) Zimbabwe

(4) Uganda

ప్రస్తుత అలీన ఉద్యమ (NAM) చైర్మన్ యెవేరి కగూటా ముసెవేని ఈ కింది దేశానికి చెందిన వారు :

(1) నమీబియా

(2) కెన్యా

(3) జింబాబ్వే

(4) ఉగాండా

29. Consider the following statements in relation to the Global Biofuels Alliance :

- A. It is initiated by the UNO.
- B. World Economic Forum (WEF) is a part of the alliance.
- C. India is a member of the alliance.
- D. The alliance was formally launched in New Delhi in 2023.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A, B, C and D
- (2) A, B and C only
- (3) B, C and D only
- (4) A, C and D only

ప్రపంచ జీవ ఇంధనాల కూటమికి సంబంధించి కింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించుము :

- A. ఇది ఐక్యరాజ్య సమితి (UNO) ద్వారా ప్రారంభించబడింది.
- B. ప్రపంచ ఆర్థిక ఫోరం (WEF) ఈ కూటమిలో భాగం.
- C. ఈ కూటమిలో భారతదేశం సభ్యురాలు.
- D. ఈ కూటమి న్యూ ఢిల్లీలో 2023లో లాంఛనంగా ప్రారంభించబడింది.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరియైనవి ?

- (1) A, B, C మరియు D
- (2) A, B మరియు C మాత్రమే
- (3) B, C మరియు D మాత్రమే
- (4) A, C మరియు D మాత్రమే

30. Arrange the following international organisations in chronological order on the basis of their establishment :

- A. United Nations Organisation (UNO)
- B. International Monetary Fund (IMF)
- C. World Health Organisation (WHO)
- D. World Intellectual Property Organisation (WIPO)

Choose the correct answer :

- (1) A, B, C, D
- (2) B, A, C, D
- (3) A, C, B, D
- (4) D, A, B, C

కింది ఇచ్చిన అంతర్జాతీయ సంస్థలను వాటి వ్యవస్థాపక సంవత్సరం ఆధారంగా, కాల క్రమానుగత శ్రేణిలో అమర్చుము :

- A. ఐక్యరాజ్య సమితి (UNO)
- B. అంతర్జాతీయ ద్రవ్య నిధి (IMF)
- C. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ (WHO)
- D. ప్రపంచ మేధో సంపత్తి సంస్థ (WIPO)

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B, C, D
- (2) B, A, C, D
- (3) A, C, B, D
- (4) D, A, B, C

31. Which of the following statements about India-Middle East-Europe Economic Corridor (IMEC) project are correct ?

- A. The project was signed at the G-20 Summit held in New Delhi in 2023.
- B. It is a part of the G-7's Partnership for Global Infrastructure and Investment (PGII) project.
- C. It is considered as a response to China's Belt and Road Initiative project.
- D. Saudi Arabia, European Union, India, UAE, UK, US, France and Egypt signed IMEC's MoU.

Choose the correct answer :

- (1) A, B, C and D
- (2) A, B and C only
- (3) A, C and D only
- (4) B and C only

భారత-మధ్య ప్రాచ్య-ఐరోపా ఆర్థిక కారిడార్ (IMEC) ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో సరియైనవి ఏవి ?

- A. ఈ ప్రాజెక్ట్ పై 2023 లో న్యూ ఢిల్లీలో జరిగిన G-20 శిఖరాగ్ర సమావేశంలో సంతకాలు జరిగినవి.
- B. G-7 ప్రపంచ మౌలిక సదుపాయాల మరియు పెట్టుబడుల భాగస్వామ్యం (PGII) లో ఈ ప్రాజెక్ట్ ఒక భాగము.
- C. ఇది చైనా యొక్క బెల్ట్ మరియు రోడ్ ప్రాజెక్టుకు ప్రతిస్పందనగా భావింపబడుతుంది.
- D. సౌదీ అరేబియా, యూరోపియన్ యూనియన్, భారతదేశం, యుఎఇ, యుకె, యుఎస్, ఫ్రాన్స్ మరియు ఈజిప్టులు ఐఎమ్ఇసి యొక్క అవగాహన ఒప్పందం పై సంతకం చేసాయి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B, C మరియు D
- (2) A, B మరియు C మాత్రమే
- (3) A, C మరియు D మాత్రమే
- (4) B మరియు C మాత్రమే

32. The UN Global Compact Leaders Summit, 2024 is meant to review the following :

- (1) Private sector contribution to advancing Sustainable Development Goals (SDGs).
- (2) G-7 countries' contribution to the advancement of inclusive international order.
- (3) Private sector contribution in achieving the goals of carbon emissions.
- (4) UNO's contribution to further the cause of global peace.

ఐక్యరాజ్యసమితి గ్లోబల్ కంపాక్ట్ లీడర్స్ శిఖరాగ్ర సమావేశం, 2024 క్రింది వాటిని సమీక్షించుటకు ఉద్దేశించబడింది :

- (1) సుస్థిరాభివృద్ధి లక్ష్యములను (SDGs) ముందుకు తీసుకెళ్ళడంలో ప్రైవేటు రంగం సహకారం.
- (2) సమ్మిళిత అంతర్జాతీయ క్రమంను ముందుకు తీసుకెళ్ళడంలో G-7 దేశాల సహకారం.
- (3) కర్షణ ఉద్వారాల లక్ష్యంల సాధనలో ప్రైవేట్ రంగ సహకారం.
- (4) ప్రపంచ శాంతిని ముందుకు తీసుకెళ్ళడంలో ఐక్యరాజ్య సమితి కృషి.

33. Five ICAR institutions and six locations are given below. Based on the location of the Headquarters of the Institute, match the following :

<i>Institute</i>	<i>Location of the Headquarters</i>
A. Central Institute for Cotton Research	I. Varanasi
B. Central Rice Research Institute	II. Shimla
C. Indian Institute of Vegetable Research	III. Kolkata
D. Indian Institute of Sugarcane Research	IV. Cuttack
E. Central Potato Research Institute	V. Lucknow
	VI. Nagpur

Choose the correct answer :

- (1) A-IV; B-VI; C-II; D-V; E-III
- (2) A-VI; B-IV; C-I; D-V; E-II
- (3) A-VI; B-IV; C-II; D-V; E-III
- (4) A-IV; B-II; C-I; D-VI; E-V

ఐదు ఐసిఎఆర్ (ICAR) సంస్థలు మరియు ఆరు ప్రదేశాలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి. సంస్థల యొక్క ప్రధాన కార్యాలయం యొక్క ప్రదేశం ఆధారంగా కింది వాటిని జతపర్చండి :

<i>సంస్థ</i>	<i>ప్రధాన కార్యాలయం యొక్క ప్రదేశం</i>
A. సెంట్రల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఫర్ కాటన్ రీసెర్చ్	I. వారణాసి
B. సెంట్రల్ రైస్ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్	II. సిమ్లా
C. ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ వెజిటబుల్ రీసెర్చ్	III. కోల్కతా
D. ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ షుగర్ కేన్ రీసెర్చ్	IV. కటక్
E. సెంట్రల్ పొటాటో రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్	V. లక్నో
	VI. నాగ్ పూర్

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A-IV; B-VI; C-II; D-V; E-III
- (2) A-VI; B-IV; C-I; D-V; E-II
- (3) A-VI; B-IV; C-II; D-V; E-III
- (4) A-IV; B-II; C-I; D-VI; E-V

34. Five Super Computers and six institutions are given below. Based on the location of the Super Computers, match the following :

<i>Super Computer</i>	<i>Institute in which it is located</i>
A. PARAM Shakti	I. IIT, Gandhinagar
B. PARAM Yuktı	II. IISc, Bangalore
C. PARAM Ananta	III. IIT, Kharagpur
D. PARAM Brahma	IV. IIT, Hyderabad
E. PARAM Pravega	V. IISER, Pune
	VI. JNCASR, Bangalore

Choose the correct answer :

- (1) A-III; B-I; C-VI; D-IV; E-II (2) A-II; B-V; C-VI; D-IV; E-I
(3) A-III; B-VI; C-I; D-V; E-II (4) A-III; B-I; C-VI; D-V; E-II

ఐదు సూపర్ కంప్యూటర్లు మరియు ఆరు సంస్థలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి. సూపర్ కంప్యూటర్లు ఉన్న ప్రదేశం ఆధారంగా క్రింది వాటిని జతపర్చండి :

<i>సూపర్ కంప్యూటర్</i>	<i>ఇది ఉన్న సంస్థ</i>
A. పరమ్ శక్తి	I. ఐఐటి, గాంధీనగర్
B. పరమ్ యుక్తి	II. ఐఐఎస్ సి, బెంగళూరు
C. పరమ్ అనంత	III. ఐఐటి, ఖరగ్ పూర్
D. పరమ్ బ్రహ్మ	IV. ఐఐటి, హైదరాబాద్
E. పరమ్ ప్రవేగ	V. ఐఐఎస్ ఇ ఆర్, పూణె
	VI. జెఎన్ సి ఎ ఎస్ ఆర్, బెంగళూరు

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A-III; B-I; C-VI; D-IV; E-II (2) A-II; B-V; C-VI; D-IV; E-I
(3) A-III; B-VI; C-I; D-V; E-II (4) A-III; B-I; C-VI; D-V; E-II

35. Bombay Blood group was discovered in _____ by _____.

- (1) 1948, J.C. Patel (2) 1952, Y.M. Bhende
(3) 1956, Y.M. Bhende (4) 1958, J.C. Patel

బాంబే బ్లడ్ గ్రూప్ ని _____ సంవత్సరంలో _____ కనుగొన్నారు.

- (1) 1948, జె.సి. పటేల్ (2) 1952, వై.ఎం. భండె
(3) 1956, వై.ఎం. భండె (4) 1958, జె.సి. పటేల్

36. Which of the following statements is/are true regarding the solar system ?

- A. The Sun is 180 million kilometres away from the Earth.
B. Sirius is a planet of the solar system.
C. Venus is the hottest planet in our solar system.

Choose the correct answer :

- (1) A only (2) B only (3) A and B only (4) C only

సౌర వ్యవస్థకు సంబంధించి ఈ క్రింది ఇచ్చిన వ్యాఖ్యలలో ఏవి/ఏది ఓప్పు ?

- A. సూర్యుడు భూమికి 180 మిలియన్ కిలోమీటర్ల దూరంలో ఉన్నాడు.
B. సిరియస్ అనేది సౌర మండలంలో ఒక గ్రహము.
C. సౌర వ్యవస్థలో శుక్రుడు అత్యంత ఉష్ణోగ్రత కలిగిన గ్రహము.

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే (3) A మరియు B మాత్రమే (4) C మాత్రమే

37. Which of the following has the highest frequency in the electromagnetic spectrum ?

- (1) X-ray (2) Microwave ray
(3) Gamma ray (4) Ultraviolet ray

క్రింద ఇవ్వబడిన వాటిలో విద్యుదయస్కాంత స్పెక్ట్రమ్ లో అత్యధిక తరచుదనం కలిగి ఉన్నది ఏది ?

- (1) ఎక్స్ (X) కిరణం (2) మైక్రోవేవ్ (Microwave) కిరణం
(3) గామా (Gamma) కిరణం (4) అతినీలలోహిత (Ultraviolet) కిరణం

38. Five Indian scientists and six fields of research are given below. Based on the field of research of the scientists, match the following :

<i>Name of the Scientist</i>	<i>Field of Research</i>
A. Satyendranath Bose	I. Statistics
B. D.R. Kaprekar	II. Chemistry
C. C.R. Rao	III. Botany
D. C.N.R. Rao	IV. Physics
E. Janaki Ammal	V. Mathematics
	VI. Geology

Choose the correct answer :

- (1) A-IV; B-V; C-I; D-II; E-III
(2) A-V; B-IV; C-I; D-II; E-III
(3) A-II; B-III; C-IV; D-I; E-VI
(4) A-III; B-II; C-IV; D-I; E-VI

ఐదుగురు భారత శాస్త్రవేత్తలు మరియు ఆరు పరిశోధనా రంగాలు క్రింద ఇవ్వబడ్డాయి. శాస్త్రవేత్త యొక్క పరిశోధనా రంగాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని, క్రింది వాటిని జతపర్చండి :

శాస్త్రవేత్త పేరు పరిశోధనా రంగం

A. సత్యేంద్రనాథ్ బోస్	I. స్టాటిస్టిక్స్
B. డి.ఆర్. కాప్రేకర్	II. కెమిస్ట్రీ
C. సి.ఆర్. రావ్	III. బోటనీ
D. సి.ఎన్.ఆర్. రావ్	IV. ఫిజిక్స్
E. జానకీ అమ్మల్	V. మేథమెటిక్స్
	VI. జియాలజీ

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A-IV; B-V; C-I; D-II; E-III
(2) A-V; B-IV; C-I; D-II; E-III
(3) A-II; B-III; C-IV; D-I; E-VI
(4) A-III; B-II; C-IV; D-I; E-VI

39. Which of the following statements is/are correct related to enzymes, hormones and organic compounds ?

- A. Enzymes lower the activation energy and then increase the rate of reaction.
B. Epinephrine is an amino acid derived hormone.
C. Pepsin is the most abundant organic compound on the Earth.

Choose the correct answer :

- (1) A only (2) A and B only (3) C only (4) A, B and C

ఎంజైమ్ లు, హార్మోన్ లు మరియు సేంద్రీయ సమ్మేళనాల గురించి క్రింద ఇవ్వబడిన వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఓప్పు ?

- A. ఎంజైమ్ లు క్రియాశీలత శక్తిని తగ్గిస్తూ (జీవరసాయన) చర్య రేటుని పెంచుతాయి.
B. ఎపినెఫ్రైన్ అనేది అమినో ఆమ్లం ద్వారా ఉత్పన్నమయిన హార్మోన్.
C. పెప్సిన్ భూమిపై అత్యంత సమృద్ధిగా దొరికే సేంద్రీయ సమ్మేళనం.

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A మాత్రమే (2) A మరియు B మాత్రమే (3) C మాత్రమే (4) A, B మరియు C

40. Which of the following is **not** included in the Sustainable Development Goals ?

- (1) Quality Education (2) Gender Equality
(3) Population Growth (4) Life on Land

క్రింది వాటిలో ఏది సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలలో చేర్చబడలేదు ?

- (1) విద్యా నాణ్యత (2) లింగ సమానత్వం
(3) జనాభా పెరుగుదల (4) భూమిపై జీవితం

41. Which of the following statements about Dr. Vikram Ambalal Sarabhai is/are correct ?
- Dr. Vikram Ambalal Sarabhai was honoured with the Padma Bhushan in 1966.
 - Dr. Vikram Ambalal Sarabhai was honoured with the Padma Vibhusan (posthumously) in 1972.
 - Hindustan Aeronautics Limited was founded by the honoured Dr. Vikram Ambalal Sarabhai in 1940.

Choose the correct answer :

- (1) A only
- (2) B only
- (3) A and B only
- (4) A, B and C

డా. విక్రమ్ అంబలాల్ సారాభాయి కి సంబంధించిన క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనవి ?

- డా. విక్రమ్ అంబలాల్ సారాభాయి ని 1966 లో పద్మ భూషన్ తో సత్కరించారు.
- డా. విక్రమ్ అంబలాల్ సారాభాయి కు 1972 లో పద్మ విభూషణ్ (మరణానంతరం) ప్రదానం చేసారు.
- హిందుస్తాన్ ఏరోనాటిక్స్ లిమిటెడ్ ని 1940 లో డా. విక్రమ్ అంబలాల్ సారాభాయి స్థాపించారు.

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B మాత్రమే
- (4) A, B మరియు C

42. Arrange the following storage capacities of Computer Hard Discs in descending order :

- Exabyte
- Gigabyte
- Kilobyte
- Megabyte
- Petabyte
- Terabyte

Choose the correct answer :

- (1) E, A, B, F, D, C
- (2) A, E, B, F, D, C
- (3) A, E, F, B, D, C
- (4) E, A, F, B, D, C

క్రింది కంప్యూటర్ హార్డ్ డిస్క్లను వాటి స్థోరేజీ కెపాసిటీ ఆధారంగా అవరోహణా క్రమంలో అమర్చండి :

- ఎక్సాబైట్
- గిగాబైట్
- కిలోబైట్
- మెగాబైట్
- పెటాబైట్
- టెరాబైట్

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) E, A, B, F, D, C
- (2) A, E, B, F, D, C
- (3) A, E, F, B, D, C
- (4) E, A, F, B, D, C

43. Identify the correct statements from the following :

- Ammonia is a colourless gas with pungent odour.
- Commercially, ammonia is produced by Haber-Bosch process.
- The production of ammonia is an endothermic reaction.
- Commercially, urea is produced from ammonia and carbon dioxide.

Choose the correct answer :

- (1) A, B and C only
- (2) A and B only
- (3) A, B and D only
- (4) C and D only

క్రింది వాటిలో సరియైన వ్యాఖ్యలను గుర్తించండి :

- అమ్మోనియా అనునది ఒక రంగులేని ఘాతైన వాసన గల వాయువు.
- వాణిజ్యపరంగా, అమ్మోనియాను హెబర్-బాష్ ప్రక్రియ ద్వారా ఉత్పత్తి చేస్తారు.
- అమ్మోనియా ఉత్పత్తి ఒక ఉష్ణగ్రాహక చర్య.
- వాణిజ్యపరంగా, యూరియాను అమ్మోనియా మరియు కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ ల నుండి ఉత్పత్తి చేస్తారు.

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B మరియు C మాత్రమే
- (2) A మరియు B మాత్రమే
- (3) A, B మరియు D మాత్రమే
- (4) C మరియు D మాత్రమే

44. The correct order of the thermal conductivity of the materials is :

- (1) Aluminium > Copper > Silver > Lead (2) Silver > Copper > Aluminium > Lead
(3) Silver > Lead > Copper > Aluminium (4) Lead > Silver > Copper > Aluminium

పదార్థాల ఉష్ణవాహకత్వం (thermal conductivity) యొక్క సరియైన క్రమం :

- (1) అల్యూమీనియం > కాపర్ > సిల్వర్ > లెడ్ (2) సిల్వర్ > కాపర్ > అల్యూమీనియం > లెడ్
(3) సిల్వర్ > లెడ్ > కాపర్ > అల్యూమీనియం (4) లెడ్ > సిల్వర్ > కాపర్ > అల్యూమీనియం

45. Match the respiratory surface adaptation with the organism :

<i>Respiratory Surface Adaptation</i>	<i>Organism</i>
A. Tracheal System	I. Fish
B. Gills	II. Insects
C. Lungs	III. Terrestrial Mammals
D. Skin	IV. Earthworm

Choose the correct answer :

- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV (2) A-II; B-I; C-III; D-IV
(3) A-III; B-II; C-I; D-IV (4) A-IV; B-I; C-II; D-III

శ్వాసకోశ ఉపరితల అనుసరణ (respiratory surface adaptation) ను దాని జీవిత జతపరచండి :

<i>శ్వాసకోశ ఉపరితల అనుసరణ</i>	<i>జీవి</i>
A. శ్వాసనాళ వ్యవస్థ	I. చేప
B. మొప్పలు	II. కీటకాలు
C. ఊపిరితిత్తులు	III. భూసంబంధమైన క్షీరదాలు
D. చర్మం	IV. వానపాము

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV (2) A-II; B-I; C-III; D-IV
(3) A-III; B-II; C-I; D-IV (4) A-IV; B-I; C-II; D-III

46. Health Anxiety is also known as _____.

- (1) Hypnagogia (2) Hypochondria (3) Melanoma (4) Hypoglycemia

ఆరోగ్యం పై ఆందోళనను _____ అని కూడా అంటారు.

- (1) హిప్నాగేగియా (2) హైపోకాండ్రీయా (3) మెలనోమా (4) హైపోగ్లైసెమియా

47. Which of the following statements about pH are correct ?

- A. pH of a solution is equal to $-\log[H^+]$.
B. pH is expressed on a scale of 0 to 14.
C. pH value less than 7 indicates that the given solution is alkaline.
D. The gastric juice produced in the stomach of the human body is acidic.
E. The normal pH of healthy human blood is around 6-5.

Choose the correct answer :

- (1) A, B and C only (2) A, B and D only
(3) C, D and E only (4) B, C and D only

pH దృష్ట్యా, క్రింది వాటిలో ఏ వ్యాఖ్యలు సరైనవి ?

- A. ద్రావణము యొక్క pH, $-\log[H^+]$ నకు సమానం.
B. pH ను 0 నుండి 14 కొలమానంలో వ్యక్తపరుస్తారు.
C. pH విలువ 7 కంటే తక్కువగా ఉంటే ఆ ద్రావణము క్షార గుణము కలిగి ఉంటుంది.
D. మానవ శరీరంలోని కడుపులో ఉత్పత్తి అయ్యే గ్యాస్ట్రిక్ రసం ఆమ్ల గుణము కలిగి ఉంటుంది.
E. ఆరోగ్యవంతమైన మనిషి రక్తం యొక్క సాధారణ pH విలువ దాదాపు 6-5.

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B మరియు C మాత్రమే (2) A, B మరియు D మాత్రమే
(3) C, D మరియు E మాత్రమే (4) B, C మరియు D మాత్రమే

48. Consider the following statements about the human DNA :

- A. Human DNA is composed of two polynucleotides.
- B. Adenine (A) pairs with Thymine (T), whereas, Guanine (G) pairs with Cytosine (C).
- C. The G – C pair has two hydrogen bonds, whereas the A – T pair has three hydrogen bonds.
- D. In humans, each cell contains 23 pairs of chromosomes.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A, B and D only
- (2) A, C and D only
- (3) B, C and D only
- (4) A, B, C and D

మానవ DNAకి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. మానవ DNA రెండు పాలిన్యూక్లియోటైడ్ లతో కూడి ఉంటుంది.
- B. థైమిన్ (T) తో ఎడినైన్ (A) జతకూడగ, సైటోసిన్ (C) తో గ్వానిన్ (G) జతకూడుతుంది.
- C. G – C జంటలో రెండు హైడ్రోజన్ బంధాలుంటాయి, కాని A – T జంటలో మూడు హైడ్రోజన్ బంధాలుంటాయి.
- D. మానవులలో, ప్రతి కణం (cell) లో 23 జంటల క్రోమోజోములుంటాయి.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A, B మరియు D మాత్రమే
- (2) A, C మరియు D మాత్రమే
- (3) B, C మరియు D మాత్రమే
- (4) A, B, C మరియు D

49. Eutrophication is a process in which a water body :

- (1) gets polluted with toxic metals.
- (2) gets enriched with nutrients.
- (3) becomes deficient in nutrients.
- (4) becomes clean and potable.

యూట్రోఫికేషన్ అనే ప్రక్రియలో నీటి వ్యవస్థ :

- (1) విషపూరిత లోహాలతో కలుషితం అవుతుంది.
- (2) పోషకాలతో సుసంపన్నం (enrich) అవుతుంది.
- (3) పోషకాల లోపం (deficient) అవుతుంది.
- (4) శుభ్రంగా మరియు త్రాగడానికి అనుకూలంగా మారుతుంది.

50. Consider the following statements :

- A. Tropospheric ozone is a greenhouse gas.
- B. The 1987 Nobel Prize in Chemistry was awarded for research on the Ozone hole.
- C. The Ozone hole was first discovered over Antarctica.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and B only
- (2) A and C only
- (3) B and C only
- (4) A, B and C

ఈ క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. ట్రోపోస్ఫిరిక్ ఓజోన్ ఒక గ్రీన్ హౌస్ వాయువు.
- B. రసాయన శాస్త్రంలో 1987 నోబెల్ బహుమతి ఓజోన్ రంధ్రంపై పరిశోధనకు లభించింది.
- C. అంటార్కిటికాపై మొదటి ఓజోన్ రంధ్రం కనుగొనబడింది.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) A మరియు C మాత్రమే
- (3) B మరియు C మాత్రమే
- (4) A, B మరియు C

51. In ecology, HIPPO stands for :

- (1) Habitat Destruction, Invasive Species, Pollution, Population and Over-Harvesting
- (2) Herbivores, Industries, Pollution, Population, Over-Harvesting
- (3) Humans, Industries, Pathogens, Parasites, Organic Wastes
- (4) Habitat Destruction, Indicator Species, Pollution, Pathogens and Over-grazing

జీవావరణ శాస్త్రం (ecology) లో HIPPO అంటే :

- (1) నివాస విధ్వంసం (Habitat Destruction), దాడిచేసే జాతులు (Invasive Species), కాలుష్యం (Pollution), జనాభా (Population) మరియు అధిక పంటకోత (Over-Harvesting)
- (2) హెర్బివోర్స్ (Herbivores), పరిశ్రమలు (Industries), కాలుష్యం (Pollution), జనాభా (Population) మరియు అధిక పంటకోత (Over-Harvesting)
- (3) మానవులు (Humans), పరిశ్రమలు (Industries), వ్యాధికారకాలు (Pathogens), పరాన్నజీవులు (Parasites), సేంద్రియ వ్యర్థాలు (Organic Wastes)
- (4) నివాస విధ్వంసం (Habitat Destruction), సూచిక జాతులు (Indicator Species), కాలుష్యం (Pollution), వ్యాధికారకాలు (Pathogens) మరియు అధిక మేత మేయడం (Over-grazing)

52. Consider the following statements with regard to Black Carbon :

- A. The main sources of Black Carbon (BC) are open biomass burning, residential burning of cooking and heating, and fossil fuel combustion in vehicles.
- B. Burning in agricultural areas during dry seasons in developing countries results in release of considerable amount of Black Carbon each year.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

బ్లాక్ కార్బన్ కు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. బ్లాక్ కార్బన్ (BC) యొక్క ప్రధాన వనరులు : ఓపెన్ బయోమాస్ మంటలు, ఇళ్ళలోని వంట మరియు వేడిచేయటం ద్వారా వచ్చే మంటలు మరియు వాహనాల్లో శిలాజ ఇంధన దహనం.
- B. అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో పొడి సీజన్ లలో (dry seasons) వ్యవసాయ ప్రాంతాలలో చేసే దహనం వల్ల ప్రతి సంవత్సరం గణనీయమైన మొత్తంలో బ్లాక్ కార్బన్ (BC) విడుదల అవుతుంది.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండూ
- (4) A మరియు B రెండూ కాదు

53. According to Environmental Protection Agency (EPA), which of the following are the criteria for air pollutants ?

- A. Particulate matter
- B. CO (Carbon monoxide)
- C. N₂O (Nitrous oxide)
- D. Ground level Ozone

Choose the correct answer :

- (1) A, B and D only
- (2) B, C and D only
- (3) A, C and D only
- (4) A, B, C and D

పర్యావరణ పరిరక్షణ సంస్థ (EPA) ప్రకారము, వాయు కాలుష్య కారకాలకు క్రింది వాటిలో ఏవి ప్రమాణికం (Criteria) ?

- A. కణ స్థితి కాలుష్యాలు (Particulate matter)
- B. CO (కార్బన్ మోనాక్సైడ్)
- C. N₂O (నైట్రస్ ఆక్సైడ్)
- D. నేల స్థాయి ఓజోన్

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B మరియు D మాత్రమే
- (2) B, C మరియు D మాత్రమే
- (3) A, C మరియు D మాత్రమే
- (4) A, B, C మరియు D

54. Arrange the environmental movements in India in chronological order :

- (1) Silent Valley Movement, Chipko Movement, Appiko Movement, Narmada Bachao Movement
- (2) Chipko Movement, Silent Valley Movement, Appiko Movement, Narmada Bachao Movement
- (3) Appiko Movement, Narmada Bachao Movement, Chipko Movement, Silent Valley Movement
- (4) Narmada Bachao Movement, Silent Valley Movement, Chipko Movement, Appiko Movement

భారత దేశంలోని పర్యావరణ ఉద్యమాలను వాటి కాల క్రమానుసారంగా అమర్చండి :

- (1) సైలెంట్ వ్యాలీ ఉద్యమం, చిప్కో ఉద్యమం, అప్పికో ఉద్యమం, నర్మదా బచావ్ ఉద్యమం
- (2) చిప్కో ఉద్యమం, సైలెంట్ వ్యాలీ ఉద్యమం, అప్పికో ఉద్యమం, నర్మదా బచావ్ ఉద్యమం
- (3) అప్పికో ఉద్యమం, నర్మదా బచావ్ ఉద్యమం, చిప్కో ఉద్యమం, సైలెంట్ వ్యాలీ ఉద్యమం
- (4) నర్మదా బచావ్ ఉద్యమం, సైలెంట్ వ్యాలీ ఉద్యమం, చిప్కో ఉద్యమం, అప్పికో ఉద్యమం

55. Two statements are marked as Assertion (A) and Reason (R).

Assertion (A) :

Stratospheric ozone depletion is a concern due to increased UV radiation reaching Earth's surface.

Reason (R) :

Chlorofluorocarbons (CFCs) release chlorine atoms in the stratosphere, which catalyses the breakdown of ozone molecules.

Choose the most appropriate option from the following :

- (1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
- (2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).
- (3) (A) is true, but (R) is false.
- (4) (A) is false, but (R) is true.

రెండు వ్యాఖ్యలను ధృవీకరణ (A) మరియు కారణము (R) గా సూచించారు :

ధృవీకరణ (A) :

స్ట్రాటోస్పియర్‌లోని ఓజోన్ క్షీణత అనేది భూమి యొక్క ఉపరితలంపైకి చేరిన UV రేడియేషన్ కారణంగా ఆందోళన కలిగిస్తుంది.

కారణము (R) :

స్ట్రాటోస్పియర్‌లో క్లోరోఫ్లోరోకార్బన్ లు (CFCs) క్లోరిన్ పరిమాణువులను విడుదల చేస్తాయి, అవి ఓజోన్ అణువుల విచ్ఛిన్నాన్ని ఉత్ప్రేరక పరుస్తాయి.

క్రింది వాటిలో అత్యంత తగిన ఇచ్చికాన్ని ఎన్నుకోండి :

- (1) (A) మరియు (R) రెండూ సరియైనవి మరియు (A) యొక్క సరియైన వివరణ (R).
- (2) (A) మరియు (R) రెండూ సరియైనవి కాని (A) యొక్క సరియైన వివరణ (R) కాదు.
- (3) (A) సరియైనది, కాని (R) సరియైనది కాదు.
- (4) (A) సరియైనది కాదు, కాని (R) సరియైనది.

56. Arrange the following Environmental Conventions and Protocols in chronological order :

- A. Kyoto Protocol
- B. Paris Agreement
- C. Montreal Protocol
- D. Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants

Choose the correct answer :

- (1) A, B, C, D
- (2) C, D, B, A
- (3) C, A, D, B
- (4) A, C, B, D

క్రింది పర్యావరణ సమావేశాలు మరియు ప్రోటోకాల్ లను కాలక్రమానుసారంగా అమర్చండి :

- A. క్యోటో ప్రోటోకాల్
- B. పారిస్ అగ్రిమెంట్
- C. మాంట్రీయల్ ప్రోటోకాల్
- D. నిరంతర సేంద్రీయ కాలుష్య కారకాలపై స్టాక్ హోమ్ సమావేశం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A, B, C, D
- (2) C, D, B, A
- (3) C, A, D, B
- (4) A, C, B, D

57. Consider the following pairs :

<i>Ramsar Sites</i>	<i>State</i>
A. Rudrasagar Lake	: Uttarakhand
B. Nanda Lake	: Goa
C. Ansupa Lake	: Odisha
D. Sur Sarovar	: Madhya Pradesh
E. Nal Sarovar	: Gujarat

Which of the above mentioned pairs are correctly matched ?

- (1) A, D and E (2) B, C and E
(3) A, B and C (4) B, C and D

ఈ క్రింది జతలను పరిగణించుము :

<i>రామ్ సార్ సైట్లు</i>	<i>రాష్ట్రం</i>
A. రుద్రసాగర్ సరస్సు	: ఉత్తరాఖండ్
B. నందా సరస్సు	: గోవా
C. అన్సూప సరస్సు	: ఒడిషా
D. సూర్ సరోవర్	: మధ్య ప్రదేశ్
E. నల్ సరోవర్	: గుజరాత్

పైన పేర్కొన్న ఏ జతలు సరిగ్గా సరిపోల్చబడినాయి ?

- (1) A, D మరియు E (2) B, C మరియు E
(3) A, B మరియు C (4) B, C మరియు D

58. Which of the following mineral has **not** been identified as a critical mineral for India in 2023 by the Government of India ?

- (1) Cobalt (2) Copper (3) Chromite (4) Tin

కింది వాటిలో ఏది 2023 లో భారతదేశానికి కీలకమైన ఖనిజంగా భారత ప్రభుత్వంచే గుర్తించబడలేదు ?

- (1) కోబాల్ట్ (2) రాగి (3) క్రోమైట్ (4) తగరం

59. Which of the following Aluminium plants is/are correctly matched with their location ?

A. HINDALCO	: Renukoot
B. BALCO	: Korba
C. NALCO	: Asansol

Choose the correct answer :

- (1) A only (2) A and B only
(3) B and C only (4) A, B and C

కింది వాటిలో ఏ అల్యూమినియం ప్లాంట్ (లు) వాటి స్థానంతో సరిగ్గా సరిపోతాయి ?

A. హిందాల్కో	: రేనుకూట్
B. బాల్కో	: కోర్పా
C. నాల్కో	: అసన్ సోల్

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A మాత్రమే (2) A మరియు B మాత్రమే
(3) B మరియు C మాత్రమే (4) A, B మరియు C

60. Consider the following statements regarding the black (regur) soils found in India :

- A. Black soil is the 3rd largest soil group in India.
- B. They got their parent material from Cambrian period lava.
- C. They have high water retaining capacity.
- D. They are deficient in Iron.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and C only
- (2) A, B and C only
- (3) B, C and D only
- (4) A, B and D only

భారత దేశంలో కనిపించే నల్ల నేలలకు (రెగుర్) సంబంధించిన క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. నల్ల నేలలు భారత దేశంలో మూడవ అతిపెద్ద నేల సమూహం.
- B. అవి కేంబ్రియన్ కాలం లావా నుండి వాటి మాతృ పదార్థాన్ని పొందినాయి.
- C. అవి అధిక నీటిని నిలుపుకొనే సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంటాయి.
- D. వీటిలో ఐరన్ లోపం ఉంటుంది.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు C మాత్రమే
- (2) A, B మరియు C మాత్రమే
- (3) B, C మరియు D మాత్రమే
- (4) A, B మరియు D మాత్రమే

61. Consider the following statements related to the term “Kallakkadal” :

- A. The phenomenon locally referred to as “Kallakkadal” in Kerala, is where the sea surges into the land, causing inundation of coastal areas.
- B. These are flash flood events that take place without any noticeable advance change in local winds.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

“కల్లక్కడల్” అనే పదానికి సంబంధించిన క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. ఈ దృగ్విషయాన్ని, కేరళలో స్థానికంగా “కల్లక్కడల్” అని పిలుస్తారు, ఇక్కడ సముద్రం భూమి మీదకు ప్రవేశించి తీరప్రాంతాలను ముంచెత్తుతుంది.
- B. ఇవి స్థానిక పవనాలలో ఎటువంటి గమనించదగిన మార్పు లేకుండా సంభవించే మెరుపు వరద సంఘటనలు.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండూ
- (4) A మరియు B రెండూ కావు

62. Consider the following statements :

Assertion (A) :

The monsoon enters West Bengal and Bangladesh from the south-east instead of from the south-west direction.

Reason (R) :

The Bay of Bengal branch of monsoon wind strikes the Arakan Hills along the coast of Myanmar. These Hills deflect major portion of the above said monsoon wind branch towards the Indian Subcontinent.

Choose the correct answer :

- (1) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A).
- (2) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A).
- (3) (A) is true, but (R) is false.
- (4) (A) is false, but (R) is true.

క్రంది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

ధృవీకరణ (A) :

ఋతుపవనాలు పశ్చిమ బెంగాల్ మరియు బంగాదేశ్ లోకి నైరుతి దిశ నుండి కాకుండా ఆగ్నేయ దిశ నుండి ప్రవేశిస్తాయి.

కారణం/వివరణ (R) :

బంగాళాఖాతపు ఋతుపవనాల శాఖ మయన్మార్ తీరం వెంబడి ఉన్న అరకాన్ కొండలను తాకుతుంది. ఈ కొండలు పైన చెప్పబడిన ఋతుపవనాల శాఖలోని ఎక్కువ భాగాన్ని భారత ఉపఖండం వైపు మళ్ళిస్తాయి .

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) (A) మరియు (R) రెండూ నిజం మరియు (R) అనేది (A) యొక్క సరైన వివరణ.
- (2) (A) మరియు (R) రెండూ నిజం, కానీ (R) అనేది (A) యొక్క సరైన వివరణ కాదు.
- (3) (A) నిజం, కానీ (R) తప్పు.
- (4) (A) తప్పు, కానీ (R) నిజం.

63. Consider the following statements in relation to Tropic of Cancer and Tropic of Capricorn :

- A. In India, Tropic of Cancer passes through the States of Rajasthan, Gujarat, Madhya Pradesh, Chhattisgarh, Jharkhand, West Bengal, Tripura and Mizoram.
- B. The Tropic of Capricorn passes through the country Bolivia.
- C. The city Rio de Janeiro is one of the closest cities to the Tropic of Capricorn.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and B only
- (2) A and C only
- (3) B and C only
- (4) A, B and C

కర్కాటక రేఖ మరియు మకర రేఖలకు సంబంధించి ఈ క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. భారతదేశంలో కర్కాటక రేఖ రాజస్థాన్, గుజరాత్, మధ్య ప్రదేశ్, ఛత్తీస్ ఘర్, ఝార్ఖండ్, పశ్చిమ బెంగాల్, త్రిపుర మరియు మిజోరాం రాష్ట్రాల గుండా వెళుతుంది.
- B. మకర రేఖ బోలివియా దేశం గుండా వెళుతుంది.
- C. రియో డి జనైరో నగరము మకర రేఖకు అత్యంత దగ్గరగా వున్న నగరాలలో ఒకటి.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) A మరియు C మాత్రమే
- (3) B మరియు C మాత్రమే
- (4) A, B మరియు C

64. Consider the following statements :

- A. Bankura, which is in West Bengal, has a prominent silk textile industry.
B. Dewar, which is in Himachal Pradesh, has a prominent woollen textile industry.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only (2) B only
(3) Both A and B (4) Neither A nor B

క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించుము :

- A. పశ్చిమ బెంగాల్ లోని బంకురాలో ప్రముఖ పట్టు వస్త్ర పరిశ్రమ ఉంది.
B. హిమాచల్ ప్రదేశ్ లోని దేవార్ లో ప్రముఖ ఉన్ని వస్త్ర పరిశ్రమ ఉంది.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

65. Consider the following pairs :

<i>Conflict Region</i>	<i>Countries Involved</i>
A. Lachin Corridor	: Armenia-Azerbaijan
B. Ilemi Triangle	: South Sudan-Ethiopia
C. Essequibo	: Venezuela-Guyana
D. Halayeb Triangle	: Egypt-Libya

Which of the above given pairs are correctly matched ?

- (1) A and B (2) A and C (3) B and C (4) B and D

క్రింది జతలను పరిగణించుము :

<i>సంఘర్షణ ప్రాంతం</i>	<i>ప్రమేయమున్న దేశాలు</i>
A. లచిన్ కారిడార్	: ఆర్మీనియా-అజర్ బైజాన్
B. ఇలేమి ట్రయాంగిల్	: దక్షిణ సూడాన్-ఇతియోపియా
C. ఎస్సెక్విబో	: వెనిజులా-గయానా
D. హలయెబ్ ట్రయాంగిల్	: ఈజిప్టు-లిబియా

పైన పేర్కొన్న ఏ జతలు సరిగ్గా సరిపోల్చబడినాయి ?

- (1) A మరియు B (2) A మరియు C (3) B మరియు C (4) B మరియు D

66. Which of the following is the world's biggest Permafrost Crater that is thawing due to global climate change ?

- (1) Batagaika Crater (2) Sherman Crater
(3) Karaha Crater (4) Vredefort Crater

భూగోళ శీతోష్ణస్థితి మార్పు కారణంగా కరిగిపోతున్న ప్రపంచంలోని అతి పెద్ద శాశ్వత మంచు జ్వాలా బిలం (Permafrost Crater) క్రింది వాటిలో ఏది ?

- (1) బటగైకా క్రేటర్ (2) శెర్మాన్ క్రేటర్
(3) కరాహా క్రేటర్ (4) వ్రేడిఫోర్ట్ క్రేటర్

67. Consider the following statements as per Telangana Socio Economic Outlook 2023 :

- A. Telangana produced about 8% of the total rice produced in India according to the estimates for 2020 – 21.
- B. The total area under paddy in 2015 – 16 was 25 lakh acres. By 2021 – 22, the area under paddy increased to 97 lakh acres.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక దృక్పథం 2023 ప్రకారం కింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. 2020 – 21 అంచనా ప్రకారం భారతదేశంలో ఉత్పత్తి అయ్యే మొత్తం బియ్యంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం దాదాపు 8 శాతం (%) ఉత్పత్తి చేస్తుంది.
- B. 2015 – 16 లో వరిసాగు విస్తీర్ణం మొత్తం 25 లక్షల ఎకరాలు. కాగా 2021 – 22 నాటికి వరిసాగు విస్తీర్ణం 97 లక్షల ఎకరాలకు పెరిగింది.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండూ
- (4) A మరియు B రెండూ కావు

68. Consider the following statements about rainfall in Telangana State :

- A. South-West monsoon rainfall accounts for about 80% annual precipitation.
- B. South-West monsoon arrives during June and lasts until September.
- C. Tropical cyclones form in the Bay of Bengal, which, along with the North-East monsoons bring rains to South Telangana.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and B only
- (2) A and C only
- (3) B and C only
- (4) A, B and C

తెలంగాణ రాష్ట్ర వర్షపాతం గురించి కింది వ్యాఖ్యలను పరిశీలించండి :

- A. నైరుతి ఋతుపవనాల వర్షపాతం, వార్షిక అవపాతంలో దాదాపు 80% శాతం వరకు ఉంటుంది.
- B. నైరుతి ఋతుపవనాలు జూన్ నెల లో ప్రారంభమై సెప్టెంబర్ వరకు వుంటాయి.
- C. బంగాళాఖాతంలో ఏర్పడే ఉష్ణమండల తుఫానులు, ఈశాన్య ఋతుపవనాలతో పాటు దక్షిణ తెలంగాణకు వర్షాలు తెస్తాయి.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) A మరియు C మాత్రమే
- (3) B మరియు C మాత్రమే
- (4) A, B మరియు C

69. Consider the following pairs :

Particularly Vulnerable Tribal Group (PVTG) *State*

A. Asur	:	Tamil Nadu
B. Gutob Gadaba	:	Andhra Pradesh
C. Kolam	:	Maharashtra
D. Riang	:	Manipur

Which of the above mentioned pairs are correctly matched ?

- (1) B and C (2) B and D (3) A and C (4) A and D

కింది జతలను పరిగణించండి :

ప్రత్యేక బలహీన గిరిజన సమూహం (PVTG) *రాష్ట్రం*

A. అసుర్	:	తమిళనాడు
B. గుటోబ్ గడాబా	:	ఆంధ్ర ప్రదేశ్
C. కోలం	:	మహారాష్ట్ర
D. రియాంగ్	:	మణిపూర్

పైన పేర్కొన్న ఏ జతలు సరిగ్గా జతపరచబడినాయి ?

- (1) B మరియు C (2) B మరియు D (3) A మరియు C (4) A మరియు D

70. Consider the following statements as per the Ministry of New and Renewable Energy, Government of India (Annual Report 2022 – 23) :

- A. Rajasthan has the largest cumulative solar power installed capacity in the country as of December 2022.
B. Telangana has the 5th largest cumulative solar power installed capacity in the country as of December 2022.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only (2) B only
(3) Both A and B (4) Neither A nor B

భారత ప్రభుత్వం యొక్క నూతన మరియు పునరుత్పాదక ఇంధన మంత్రిత్వ శాఖ (వార్షిక నివేదిక 2022 – 23) ప్రకారం క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. డిసెంబర్ 2022 నాటికి రాజస్థాన్ రాష్ట్రం దేశంలో అతి పెద్ద సంచిత సౌరశక్తి వ్యవస్థాపన సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంది.
B. డిసెంబర్ 2022 నాటికి తెలంగాణ రాష్ట్రం దేశంలో 5వ అతి పెద్ద సంచిత సౌరశక్తి వ్యవస్థాపన సామర్థ్యాన్ని కలిగి ఉంది.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరియైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

71. Following are the names of places/locations which were mentioned in the news during the 2020 – 2021 India-China standoff along LAC (Line of Actual Control) :

Arrange the below places in sequential order from North to South :

A. Galwan Valley	B. Hot Springs
C. Dapsang Plains	D. Pangong Tso North Bank

Choose the correct answer :

- (1) A, D, B, C (2) C, A, B, D (3) C, B, A, D (4) A, C, D, B

భారత-చైనా సరిహద్దులోని వాస్తవ నియంత్రణ రేఖ (LAC) వెంబడి ఏర్పడ్డ ప్రతిష్టంభన సమయంలో, 2020 – 2021 లో ప్రసార మాధ్యమాల్లో ప్రస్తావించబడిన ప్రాంతాల/స్థలాల పేర్లు కింద ఇవ్వబడ్డాయి.

కింది స్థలాలను ఉత్తరం నుండి దక్షిణానికి వరుస క్రమంలో అమర్చండి :

A. గల్వాన్ లోయ	B. హాట్ స్ప్రింగ్స్
C. దెప్సాంగ్ మైదానాలు	D. పాంగ్ గాంగ్ సో నార్త్ బ్యాంక్

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A, D, B, C (2) C, A, B, D (3) C, B, A, D (4) A, C, D, B

72. Arrange the following islands of Japan in sequential order from North to South direction :

- A. Shikoku B. Hokkaido C. Kyushu D. Honshu

Choose the correct answer :

- (1) A, C, B, D (2) B, D, A, C (3) D, A, C, B (4) C, B, D, A

జపాన్ లోని క్రింది దీవులను ఉత్తరం నుండి దక్షిణ దిక్కునకు వరుస క్రమంలో అమర్చండి :

- A. షికోకు B. హొక్కాయడో C. క్యుషు D. హోన్సు

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A, C, B, D (2) B, D, A, C (3) D, A, C, B (4) C, B, D, A

73. Consider the following statements :

A. In India the first Jute factory was established at Rishra.

B. Jute industry is mainly a raw material based industry.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only (2) B only
(3) Both A and B (4) Neither A nor B

క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

A. భారత దేశంలో, మొదటి జనపనార పరిశ్రమ కటక్ లోని రిష్రాలో స్థాపించబడినది.

B. జనపనార పరిశ్రమ ప్రధానంగా ముడిసరుకు ఆధారిత పరిశ్రమ.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరియైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

74. Consider the following statements related to Road Transportation (2021 – 22) in Telangana State as per the Telangana Socio Economic Outlook – 2023 :

A. Telangana has a total road density of 97.49 km for 100 sq. km.

B. Among the districts, Hyderabad has the highest road density followed by Medchal-Malkajgiri and Ranga Reddy districts.

C. The total road network in the state including National Highways is 1,04,277 km.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only (2) B and C only
(3) A and B only (4) A and C only

తెలంగాణ సామాజిక ఆర్థిక అవుట్ లుక్ - 2023 ప్రకారం తెలంగాణ రాష్ట్రంలో రహదారుల రవాణా (2021 – 22) కి సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

A. తెలంగాణాలో ప్రతి 100 చ. కి. మీటర్లకు మొత్తం 97.49 కి.మీ. రహదారుల సాంద్రత ఉంది.

B. జిల్లాల వారీగా హైదరాబాద్ అత్యధిక రోడ్డు సాంద్రత కలిగి ఉంది. తర్వాత వరుసగా మేడ్చల్-మల్కాజ్ గిరి, రంగారెడ్డి జిల్లాలు ఉన్నాయి.

C. రాష్ట్రంలో మొత్తం రోడ్డు నెట్ వర్క్, జాతీయ రహదారులతో కలిపి 1,04,277 కి.మీ. గా ఉంది.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరియైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే (2) B మరియు C మాత్రమే
(3) A మరియు B మాత్రమే (4) A మరియు C మాత్రమే

75. Consider the following statements about Isotherms showing horizontal distribution of World temperature :

- A. Isotherms run in an East-West direction and are generally parallel to the latitudes.
- B. Generally, isotherms are straight but they bend at the junction of continents and oceans due to differential heating and cooling of land and water.
- C. Isotherms are more regular in the Northern hemisphere than in the Southern hemisphere.

Which of the above statements are correct ?

- (1) A and B only
- (2) B and C only
- (3) A and C only
- (4) A, B and C

ప్రపంచ ఉష్ణోగ్రత యొక్క క్షితిజ సమాంతర విస్తరణను చూపే సమోష్ణ రేఖలు (Isotherms) గురించి కింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. సమోష్ణ రేఖలు తూర్పు-పడమర దిశలో ఉంటాయి మరియు సాధారణంగా అక్షాంశాలకు సమాంతరంగా విస్తరించి ఉంటాయి.
- B. సాధారణంగా, సమోష్ణ రేఖలు వంకర లేకుండా (straight) ఉంటాయి, కానీ భూమి మరియు నీటి యొక్క వేడి మరియు శీతలీకరణ ప్రక్రియలో వ్యత్యాసాల కారణంగా అవి (isotherms) ఖండాలు మరియు మహాసముద్రాలు కలిసే ప్రాంతాలలో వంగి ఉంటాయి.
- C. సమోష్ణ రేఖలు దక్షిణార్ధ గోళంలో కంటే ఉత్తరార్ధ గోళంలో మరింత క్రమబద్ధంగా ఉంటాయి.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) A మరియు B మాత్రమే
- (2) B మరియు C మాత్రమే
- (3) A మరియు C మాత్రమే
- (4) A, B మరియు C

76. Consider the following statements :

- A. East Australian current is a warm ocean current located in the Pacific Ocean.
- B. West Australian current is a cold ocean current of the Indian Ocean.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) Only A
- (2) Only B
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

కింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించుము :

- A. ఈస్ట్ ఆస్ట్రేలియన్ సముద్ర ప్రవాహం అనేది పసిఫిక్ మహాసముద్రంలో ఉన్న కవోష్ణ సముద్ర ప్రవాహం.
- B. వెస్ట్ ఆస్ట్రేలియన్ సముద్ర ప్రవాహం అనేది హిందూ మహాసముద్రంలో ఉన్న శీతల సముద్ర ప్రవాహం.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరియైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండూ
- (4) A మరియు B రెండూ కావు

77. Which of the following pairs is **not** correctly matched ?

- (1) Kunwar Singh : Led the revolt in Bihar
- (2) Hazrat Mahal : Led the revolt in Lucknow
- (3) Rani Lakshmibai : Fought against the British with Tantia Tope
- (4) Azimullah : Led the revolt in Murshidabad

క్రింది జతలలో ఏది సరైన జత కాదు ?

- (1) కున్వర్ సింగ్ : బీహార్ లో తిరుగుబాటుకు నాయకత్వం వహించాడు
- (2) హజరత్ మహల్ : లక్నోలో తిరుగుబాటుకు నాయకత్వం వహించింది
- (3) రాణి లక్ష్మీబాయి : తాంతియ తోపేత్ కలిసి బ్రిటిషు వారికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేసింది
- (4) అజీముల్లా : ముర్షీదాబాద్ లో తిరుగుబాటుకు నాయకత్వం వహించాడు

78. Consider the following statements :

- A. The Government of India Act, 1919 provided for simultaneous Indian Civil Service Examination to be held in India.
B. The first such examination was held in Allahabad in 1922.
Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only (2) B only
(3) Both A and B (4) Neither A nor B

కింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించండి :

- A. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీస్ పరీక్షను ఏకకాలంలో భారతదేశంలో నిర్వహించేటందుకు 1919 భారత ప్రభుత్వ చట్టం దోహదం చేసింది.
B. ఆ పరీక్షను మొదటి సారిగా 1922 లో అలహాబాద్ లో నిర్వహించారు.
పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

79. Consider the following statements about social reformer Bal Gangadhar Shastri Jambhekar :

- A. He started the first Anglo-Maratha newspaper – ‘Durpun’ and the first Marathi monthly magazine – ‘Digdurshun’.
B. He is also famous as the ‘Father of Marathi Journalism’.
Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only (2) B only
(3) Both A and B (4) Neither A nor B

సంఘ సంస్కర్త బాల గంగాధర్ శాస్త్రి జంభేకర్ కు సంబంధించి ఈ క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించండి :

- A. ఈయన మొట్టమొదటి ఆంగ్లో-మరాఠీ వార్త పత్రికను – ‘దర్పణ్’ మరియు ‘దిగ్దర్శణ్’ అను మొట్టమొదటి మరాఠీ మాస పత్రికను ప్రారంభించెను.
B. ఈయన ‘మరాఠీ జర్నలిజానికి పితామహుడు’గా పేరుగాంచాడు.
పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

80. Who among the following was the Constitutional Advisor to the Constituent Assembly of India ?

- (1) Alladi Krishnaswamy Aiyar (2) B.N. Rau
(3) K.M. Munshi (4) S.M. Mukherjee

భారతదేశ రాజ్యాంగ సభకు రాజ్యాంగ సలహాదారుడు ఈ క్రింది వారిలో ఎవరు ?

- (1) అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యర్ (2) బి.ఎన్. రావ్
(3) కె.ఎమ్. మున్షి (4) ఎస్.ఎన్. ముఖర్జీ

81. Which of the following statements is **incorrect** ?

- (1) Thai Pusam festival is observed every year in Tamil Nadu.
(2) Rongali Bihu marks the harvest festival in Uttarakhand.
(3) Sarhul is a harvest festival celebrated in Jharkhand and Bihar.
(4) Moatsu festival is celebrated in Nagaland which marks the farming season.

క్రింది ప్రతిపాదనలలో ఏది సరైనది కాదు ?

- (1) థాయ్ పూసం పండుగను తమిళనాడులో ప్రతి సంవత్సరం జరుపుకుంటారు.
(2) రొంగలి బిహు ఉత్తరాఖండ్ లో పంటల పండగ.
(3) సార్హుల్ అనేది ఛార్ఖండ్ మరియు బీహార్ లలో జరుపుకునే పంటల పండుగ.
(4) మొట్సు పండుగను నాగాలాండ్ లో వ్యవసాయ కాలం (సీజన్) ప్రారంభ పండుగగా జరుపుకుంటారు.

82. Which among the following statements are correct ?

- A. Gwalior Gharana is known for Dhrupad and Khayal music.
- B. Kashi Gharana is known for Tappa form of classical Hindustani music.
- C. Lucknow Gharana is known for Khayal music.
- D. Indore Gharana is known for Khayal music.

Choose the correct answer :

- (1) A, B, C and D (2) A, C and D (3) A, B and D (4) B, C and D

ఈ క్రింది ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- A. ద్రుపద్ మరియు ఖయల్ సంగీతానికి గ్వాలియర్ ఘరానా ప్రసిద్ధిచెందింది.
- B. టప్పా రీతి హిందూస్థానీ సంగీత సాంప్రదాయమునకు కాశీ ఘరానా ప్రసిద్ధి చెందింది.
- C. ఖయల్ సంగీతానికి లక్నో ఘరానా ప్రసిద్ధి చెందింది.
- D. ఇండోర్ ఘరానా ఖయల్ సంగీతానికి ప్రసిద్ధి.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A, B, C మరియు D (2) A, C మరియు D (3) A, B మరియు D (4) B, C మరియు D

83. Which of the following pairs are **not** correctly related to each other ?

- A. Bharatanatyam : Carnatic Music
- B. Sattriya : Ankiya Naat
- C. Mohiniyattam : Kutiyattam
- D. Kuchipudi : Kumil

Choose the answer :

- (1) A and D (2) A and B (3) B and C (4) C and D

క్రింది వాటిలో ఏ జతలు ఒక దానికొకటి సరిగ్గా సంబంధం కలిగి **లేవు** ?

- A. భరతనాట్యం : కర్ణాటక్ సంగీతం
- B. సత్రియా : అంకియ నాట్
- C. మోహినియాట్టం : కుటియాట్టం
- D. కుచిపూడి : కుమిల్

సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మరియు D (2) A మరియు B (3) B మరియు C (4) C మరియు D

84. Arrange the following Satyagrahas chronologically as per the year of launching :

- A. Munshigunj Kali Temple Satyagraha
- B. Vaikom Satyagraha
- C. Nasik Kalaram Temple Satyagraha
- D. Guruvayur Temple Satyagraha

Choose the correct answer :

- (1) A, B, C, D (2) B, A, D, C (3) C, D, A, B (4) B, A, C, D

ఈ క్రింది సత్యాగ్రహములను అవి ప్రారంభించబడిన సంవత్సరము ప్రాతిపదికగా అమర్చుము :

- A. మున్సిగంజ్ కాళి దేవాలయ సత్యాగ్రహము
- B. వైకమ్ సత్యాగ్రహము
- C. నాసిక్ కాలారామ్ దేవాలయ సత్యాగ్రహము
- D. గురువయూర్ దేవాలయ సత్యాగ్రహము

సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A, B, C, D (2) B, A, D, C (3) C, D, A, B (4) B, A, C, D

85. Which of the following statements is/are true ?

- A. The Deccani culture created by Qutub Shahis was an amalgamation of cultures of native Deccan, North Indian, Turkistan, Arabic and Persia.
- B. The Qutub Shahi court consisted of foreign immigrants known as Habshis.

Choose the correct answer :

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది / ఏవి సరియైనవి ?

- A. కుతుబ్ షాహీలు సృష్టించిన దక్కని సంస్కృతి స్థానిక దక్కనుతో బాటు, ఉత్తర భారతదేశము, తుర్కిస్థాన్, అరేబియా మరియు పర్షియా సంస్కృతుల మేలి కలయిక.
- B. విదేశాల నుండి వచ్చి కుతుబ్ షాహీల ఆస్థానం లో స్థిరపడిన వారిని హబషిస్ అనేవారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండూ
- (4) A మరియు B రెండూ కావు

86. Which community was engaged in making slivers of cotton ready for spinning ?

- (1) Netakani
- (2) Devangula
- (3) Kunchi Erukula
- (4) Doodekula

ఈ క్రింది వారిలో ఏ వర్గం వారు దారం వడకడానికి ప్రత్తిని ఏకులుగా చేసి సిద్ధం చేస్తారు ?

- (1) నేతకాని
- (2) దేవాంగుల
- (3) కుంచె ఎరుకుల
- (4) దూదేకుల

87. Which of the following texts provides the earliest reference to vedhi natakas ?

- (1) Basava Purana
- (2) Nrittaratnavali
- (3) Ranganatha Ramayanam
- (4) Panditaradhya Charitra

ఈ క్రింది గ్రంథములలో ఏది వీధి నాటకాల గురించి తొలి ప్రస్తావన కావించింది ?

- (1) బసవ పురాణం
- (2) నృత్యరత్నావళి
- (3) రంగనాథ రామాయణం
- (4) పండితారాధ్య చరిత్ర

88. Consider the following statements :

- A. Perini is one of the dance forms classified under marga nritya.
- B. It was performed during religious rituals.
- C. It was developed by the lenkas and nayakas possessing martial skills.
- D. Vira Saiva followers spread this dance form at Palampet, Hanumakonda and Warangal.

Which of the above statements are correct ?

- (1) B and D only
- (2) A, B and C only
- (3) B, C and D only
- (4) A, B and D only

ఈ క్రింది ప్రతిపాదనలను పరిగణించుము :

- A. పేరిణి నృత్యం మార్గ నృత్యరీతిలో ఒక భాగము.
- B. ఈ నృత్యమును మతపరమైన ఆచారాలలో ప్రదర్శించేవారు.
- C. ఈ నృత్యరీతిని యుద్ధనైపుణ్యం గల లెంకలు మరియు నాయకులు అభివృద్ధి గావించిరి.
- D. ఈ నృత్యరీతిని వీర శైవ అనుచరులు పాలంపేట, హనుమకొండ మరియు వరంగల్ లో వ్యాపింపచేసారు.

పైన వివరించిన ప్రతిపాదనలలో ఏవి సరైనవి ?

- (1) B మరియు D మాత్రమే
- (2) A, B మరియు C మాత్రమే
- (3) B, C మరియు D మాత్రమే
- (4) A, B మరియు D మాత్రమే

89. Match the following temples with the places where they are located :

Temple	Place
A. Nagaresvara Temple	I. Nandikandi
B. Erakesvara Temple	II. Vemulavada
C. Rameshvara Temple	III. Gangapuram
D. Chennakesava Swami Temple	IV. Pillalamarri

Choose the correct answer :

- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV (2) A-II; B-IV; C-I; D-III
 (3) A-III; B-I; C-IV; D-II (4) A-IV; B-III; C-II; D-I

క్రింది దేవాలయాలను అవి ఉన్న ప్రాంతాలతో జతపరుచుము :

దేవాలయం ప్రాంతం

A. నగరేశ్వర దేవాలయం	I. నందికండి
B. ఎరకేశ్వర దేవాలయం	II. వేములవాడ
C. రామేశ్వర దేవాలయం	III. గంగాపురం
D. చెన్నకేశవ స్వామి దేవాలయం	IV. పిల్లలమర్రి

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A-I; B-II; C-III; D-IV (2) A-II; B-IV; C-I; D-III
 (3) A-III; B-I; C-IV; D-II (4) A-IV; B-III; C-II; D-I

90. Chronologically arrange the following palaces according to the year of beginning of their construction :

A. Malwala Palace	B. Hill Fort Palace
C. Falaknuma Palace	D. Asmangarh Palace
E. Paigah Palace	

Choose the correct answer :

- (1) A, C, D, E, B (2) B, C, D, A, E
 (3) C, A, B, E, D (4) D, B, C, E, A

క్రింది రాజ భవనాలను వాటి నిర్మాణ ప్రారంభ సంవత్సరము అనుసరించి కాలక్రమానుసారంగా అమర్చండి :

A. మల్వాల ప్యాలెస్	B. హిల్ ఫోర్ట్ ప్యాలెస్
C. ఫలక్ నుమా ప్యాలెస్	D. అస్మాన్ ఘర్ ప్యాలెస్
E. పైగా ప్యాలెస్	

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A, C, D, E, B (2) B, C, D, A, E
 (3) C, A, B, E, D (4) D, B, C, E, A

91. Bhaskara Ramayanam was a composite work written by five authors. Identify them.

- (1) Mallikarjuna Bhatta, Maraya, Bhaskara, Hulakki Bhaskara and Ayyalarya
 (2) Mallikarjuna Bhatta, Kumara Rudradeva, Bhaskara, Hulakki Bhaskara and Ayyalarya
 (3) Bhaskara, Hulakki Bhaskara, Maraya, Ranganatha and Buddharaju
 (4) Hulakki Bhaskara, Buddharaju, Maraya, Manchana and Ketana

భాస్కర రామాయణం, ఒక మిశ్రమ గ్రంథం అది ఐదుగురు రచయితలచే వ్రాయబడింది. వారిని గుర్తించండి.

- (1) మల్లికార్జున భట్ట, మరయ, భాస్కర, హులక్కి భాస్కర మరియు అయ్యలార్య
 (2) మల్లికార్జున భట్ట, కుమార రుద్రదేవ, భాస్కర, హులక్కి భాస్కర మరియు అయ్యలార్య
 (3) భాస్కర, హులక్కి భాస్కర, మరయ, రంగనాథుడు మరియు బుద్ధరాజు
 (4) హులక్కి భాస్కర, బుద్ధరాజు, మరయ, మంచన మరియు కేతన

92. Consider the following statements :

- A. A fine Qutbshahi painting found in *Diwan-i-Hafiz* belongs to Abul Hasan Tana Shah.
B. This book contains 15 pages of miniature paintings illustrating the portraits of Muhammad Shah.

Which of the above statements is/are correct ?

- (1) A only (2) B only
(3) Both A and B (4) Neither A nor B

ఈ క్రింది వ్యాఖ్యలను పరిగణించుము :

- A. అబుల్ హసన్ తానా షా కు చెందిన *దివాన్-ఇ-హఫీజ్* గ్రంథమందు కుతుబ్ షాహి అపురూపమయిన చిత్రం కలదు.
B. ఈ గ్రంథమందు 15 పేజీలు మహమ్మద్ షా సుల్తానుకు సంబంధించిన లఘు చిత్రాలు పొందుపరుచబడినాయి.

పై వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి సరైనది/వి ?

- (1) A మాత్రమే (2) B మాత్రమే
(3) A మరియు B రెండూ (4) A మరియు B రెండూ కావు

93. Match the following stages of value chains with the actions proposed in the Grassroots Innovation Framework of Telangana 2020–2025 :

Stages	Action
A. First	I. Helping the identified innovators to develop their prototype further for the proof of concept
B. Second	II. Reaching out to the rural citizenry
C. Third	III. Scale-up Fund to help grow grassroot innovations into micro and small scale industries
D. Fourth	IV. To scout for existing Grassroot Innovators and facilitate the creation of new Grassroot Innovators

Choose the correct answer :

- (1) A-III; B-IV; C-I; D-II (2) A-II; B-IV; C-I; D-III
(3) A-IV; B-I; C-II; D-III (4) A-II; B-III; C-IV; D-I

తెలంగాణ గ్రాస్ రూట్స్ అవిష్కరణ ఫ్రేమ్ వర్క్ 2020–2025 లోని విలువ గొలుసుల దశలను ప్రతిపాదించిన చర్యలతో జతపరచుము :

దశలు	చర్య
A. మొదటిది	I. భావనల నిరూపణ కొరకు గుర్తింపబడిన అవిష్కర్తలు అభివృద్ధి చేసిన నమూనాలకు మరింత సహాయం చేయడం
B. రెండవది	II. గ్రామీణ పౌరులను చేరుకోవడం
C. మూడవది	III. గ్రాస్ రూట్స్ అవిష్కరణలను సూక్ష్మ మరియు చిన్నతరహా పరిశ్రమలుగా రూపొందుటకు అదనపు నిధులను సమకూర్చడం
D. నాలుగవది	IV. ఇప్పటికే ఉన్న గ్రాస్ రూట్స్ అవిష్కర్తలను అన్వేషించడం మరియు నూతన గ్రాస్ రూట్స్ అవిష్కర్తల సృష్టిని సులభతరం చేయడం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంచుకొనుము :

- (1) A-III; B-IV; C-I; D-II (2) A-II; B-IV; C-I; D-III
(3) A-IV; B-I; C-II; D-III (4) A-II; B-III; C-IV; D-I

94. Which of the following policies of Telangana aims at making Hyderabad the most favoured destination for investment in animation, visual effects, gaming and comics sector ?

- (1) Telangana's Artificial Intelligence Framework, 2020
(2) Electronics Policy, 2016
(3) IMAGE Policy, 2016
(4) Innovation Policy, 2016

క్రింది వాటిలో యానిమేషన్, దృశ్యమాన ప్రభావాలు, గేమింగ్ మరియు కామిక్స్ రంగాలలో హైదరాబాద్ నగరాన్ని అత్యంత అనుకూల గమ్యస్థానంగా రూపొందించడానికి ఉద్దేశించిన తెలంగాణ విధానం ఏది ?

- (1) తెలంగాణ కృత్రిమ మేధో ఫ్రేమ్ వర్క్, 2020
(2) ఎలక్ట్రానిక్స్ విధానం, 2016
(3) ఇమేజ్ (IMAGE) విధానం, 2016
(4) అవిష్కరణ విధానం, 2016

95. Match the following relating to the universities in Telangana :

<i>University</i>	<i>Named After</i>
A. Agriculture university	I. P.V. Narasimha Rao
B. Health university	II. Konda Laxman
C. Horticulture university	III. Kaloji Narayan Rao
	IV. Prof. Jayashankar

Choose the correct answer :

- (1) A-IV; B-II; C-I (2) A-I; B-III; C-IV
(3) A-III; B-IV; C-II (4) A-IV; B-III; C-II

తెలంగాణలోని యూనివర్సిటీలకు సంబంధించి కింది వాటిని జతపరుచుము :

<i>యూనివర్సిటీ</i>	<i>ఎవరి పేరుతో</i>
A. వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం	I. పి. వి. నరసింహ రావు
B. ఆరోగ్య విశ్వవిద్యాలయం	II. కొండ లక్ష్మణ్
C. ఉద్యానవన విశ్వవిద్యాలయం	III. కాళోజి నారాయణ రావు
	IV. ఆచార్య జయశంకర్

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A-IV; B-II; C-I (2) A-I; B-III; C-IV
(3) A-III; B-IV; C-II (4) A-IV; B-III; C-II

96. 'Minimum Inspection and Maximum Facilitation' is the objective of the following policy of the Government of Telangana :

- (1) E-waste Management Policy, 2017 (2) Telangana State Pollution Control Policy
(3) Industrial Policy Framework, 2014 (4) Telangana State Higher Education Policy

కింది వాటిలో 'కనిష్ఠ తనిఖీ, గరిష్ఠ సౌలభ్యత' లక్ష్యంగా కలిగిన తెలంగాణ ప్రభుత్వ విధానం ఏది ?

- (1) E-వ్యర్థ నిర్వాహణ విధానం, 2017 (2) తెలంగాణ రాష్ట్ర కాలుష్య నియంత్రణ విధానం
(3) పారిశ్రామిక విధాన ఫ్రేమ్వర్క్, 2014 (4) తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉన్నత విద్యా విధానం

97. Match the following Labour Codes formulated by Government of India with the Number of Laws amalgamated in it :

<i>Labour Code</i>	<i>Number of Laws</i>
A. The Code on Wages, 2019	I. 3
B. The Industrial Relations Code, 2020	II. 4
C. The Code on Social Security, 2020	III. 13
D. Occupational Safety, Health and Working Conditions Code, 2020	IV. 9
	V. 8

Choose the correct answer :

- (1) A-I; B-II; C-IV; D-III (2) A-IV; B-III; C-II; D-V
(3) A-II; B-I; C-IV; D-III (4) A-II; B-I; C-III; D-IV

భారత ప్రభుత్వం రూపొందించిన క్రింది లేబర్ కోడ్ లను వాటిలో విలీనం చేసిన చట్టాల సంఖ్యతో జతపర్చుము :

<i>లేబర్ కోడ్</i>	<i>చట్టాల సంఖ్య</i>
A. ది కోడ్ ఆన్ వేజెస్, 2019	I. 3
B. ది ఇండస్ట్రియల్ రిలేషన్స్ కోడ్, 2020	II. 4
C. ది కోడ్ ఆన్ సోషల్ సెక్యూరిటీ, 2020	III. 13
D. ఆక్యుపేషనల్ సేఫ్టీ, హెల్త్ మరియు వర్కింగ్ కండిషన్స్ కోడ్, 2020	IV. 9
	V. 8

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

- (1) A-I; B-II; C-IV; D-III (2) A-IV; B-III; C-II; D-V
(3) A-II; B-I; C-IV; D-III (4) A-II; B-I; C-III; D-IV

98. Arrange the following Policy Initiatives in India in chronological order based on their year of launching :

- A. Rajiv Awas Yojana
- B. Indira Awas Yojana
- C. Pradhan Mantri Awas Yojana – Housing for All
- D. National Slum Development Programme

Choose the correct answer :

- (1) C, A, D, B (2) D, B, C, A (3) D, B, A, C (4) B, D, A, C

భారతదేశంలో క్రింది విధానపరమైన చర్యలను వాటిని ప్రారంభించిన సంవత్సరం ఆధారంగా కాలక్రమానుసారం అమర్చుము :

- A. రాజీవ్ ఆవాస్ యోజన
- B. ఇందిరా ఆవాస్ యోజన
- C. ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన – హౌసింగ్ ఫర్ ఆల్
- D. జాతీయ మురికివాడల (Slum) అభివృద్ధి పథకం

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) C, A, D, B (2) D, B, C, A (3) D, B, A, C (4) B, D, A, C

99. Arrange the following Committees/Commissions for Scheduled Tribes in the chronological order based on the year of their formation :

- A. Dhebar Commission
- B. S.C. Dube Committee
- C. Bhuria Committee
- D. Verrier Elwin Committee

Choose the correct answer :

- (1) B, D, C, A (2) D, A, C, B (3) A, B, D, C (4) D, A, B, C

పెడ్యూల్డ్ తెగల కొరకు ఏర్పాటు చేసిన క్రింది కమిటీలు/కమిషన్ లను వాటిని ఏర్పాటు చేసిన సంవత్సరం ఆధారంగా కాలక్రమానుసారం అమర్చుము :

- A. ధేబర్ కమిషన్
- B. ఎస్.సి. దుబే కమిటీ
- C. భూరియా కమిటీ
- D. వెరియర్ ఎల్విన్ కమిటీ

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) B, D, C, A (2) D, A, C, B (3) A, B, D, C (4) D, A, B, C

100. Which of the following statements are correct in relation to NITI Aayog's claims in its discussion paper 'Multidimensional Poverty in India (MPI) since 2005 – 06' ?

- A. Approximately 25 crore Indians escaped Multidimensional Poverty between 2013 – 14 and 2022 – 23.
- B. It claims that based on the interpolation of the MPI estimates between 2005 – 06 and 2015 – 16, the head count ratio for the year 2013 – 14 was calculated as 29.17%.
- C. Gujarat recorded the largest decline in the number of Multidimensional Poverty Index (MPI) Poor between 2013 – 14 and 2022 – 23.

Choose the correct answer :

- (1) A and B only (2) B and C only
(3) A and C only (4) A, B and C

నీతి ఆయోగ్ తన చర్చా పత్రం '2005 – 06 నుండి భారత దేశంలోని బహుముఖ పేదరికం' (MPI) లో పేర్కొన్న క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఓప్పు ?

- A. 2013 – 14 నుండి 2022 – 23 మధ్య కాలంలో దాదాపు 25 కోట్ల భారతీయులు బహుముఖ పేదరికం నుండి బయటపడ్డారు.
- B. 2005 – 06 మరియు 2015 – 16 మధ్య MPI అంచనాల ఇంటర్పోలేషన్ ఆధారంగా 2013 – 14 సంవత్సరానికి తల లెక్కింపు నిష్పత్తి 29.17% గా లెక్కించబడిందని పేర్కొంది.
- C. 2013 – 14 నుండి 2022 – 23 మధ్య కాలంలో బహుముఖ పేదరిక సూచిక (MPI) పేదల సంఖ్యలో అత్యధిక క్షీణత గుజరాత్ లో నమోదైంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మరియు B మాత్రమే (2) B మరియు C మాత్రమే
(3) A మరియు C మాత్రమే (4) A, B మరియు C

101. Which of the following statements are correct in relation to 'The Maintenance and Welfare of Parents and Senior Citizens Act, 2007' ?

- A. Maintenance of parents/senior citizens by children/relatives is made obligatory and justiciable through tribunals.
- B. As per the Act, senior citizen means any person being a citizen of India who has attained the age of 60 years or above.
- C. As per the Act, the State Government shall designate the District Collector as maintenance officer.

Choose the correct answer :

- (1) A, B and C
- (2) A and C only
- (3) A and B only
- (4) B and C only

'తల్లిదండ్రులు మరియు సీనియర్ సిటిజన్స్ నిర్వహణ మరియు సంక్షేమం చట్టం, 2007' నకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏవి ఓప్పు ?

- A. తల్లిదండ్రులు/సీనియర్ సిటిజన్స్ యొక్క నిర్వహణ బాధ్యత పిల్లలు/బంధువుల విధి అని ట్రిబ్యూనల్స్ ద్వారా న్యాయబద్ధం చేయబడింది.
- B. ఈ చట్టం ప్రకారం, సీనియర్ సిటిజన్ అంటే 60 సంవత్సరాలు లేదా ఆ పైబడిన వయస్సు కలిగిన భారత పౌరుడైన వ్యక్తి.
- C. ఈ చట్టం ప్రకారం రాష్ట్రప్రభుత్వం మెయింటినెన్స్ ఆఫీసర్ గా జిల్లా కలెక్టరును నియమిస్తుంది.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A, B మరియు C
- (2) A మరియు C మాత్రమే
- (3) A మరియు B మాత్రమే
- (4) B మరియు C మాత్రమే

102. Which of the following statements is/are correct in relation to the disabilities specified in the Rights of Persons with Disabilities Act, 2016 ?

- A. Dwarfism and cerebral palsy are part of physical disability under this Act.
- B. Acid attack victims are considered as persons with disabilities under this Act.

Choose the correct answer :

- (1) A only
- (2) B only
- (3) Both A and B
- (4) Neither A nor B

వికలాంగుల హక్కుల చట్టం 2016 లో పేర్కొన్న వైకల్యాలుకు సంబంధించి క్రింది వ్యాఖ్యలలో ఏది/ఏవి ఓప్పు ?

- A. ఈ చట్టం ప్రకారం మరుగుజ్జుతనం మరియు మస్తిష్క పక్షవాతం (cerebral palsy) భౌతిక వైకల్యం (physical disability) లో భాగాలు.
- B. ఈ చట్టం ప్రకారం యాసిడ్ దాడి బాధితులను వికలాంగులుగా పరిగణిస్తారు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) A మాత్రమే
- (2) B మాత్రమే
- (3) A మరియు B రెండూ
- (4) A మరియు B రెండూ కావు

103. A statement followed by three assumptions are given below. Identify which of them are implicit in the statement.

Statement :

In an appointment order from a company the following is mentioned :

“Your appointment in this job will be made regular after one year, if your performance appraisal by your supervisor is positive.”

Assumptions :

- I. The job will not be made permanent before one year.
- II. The suitability of the candidate is not known at the time of appointment.
- III. Temporary jobs need not require any performance appraisal.

Which of the assumptions are implicit in the statement ?

- (1) All the three I, II and III are implicit
- (2) None of the three are implicit
- (3) Only II and III are implicit
- (4) Only I and II are implicit

క్రిందిగా ఒక ప్రవచనం, వెనువెంటనే మూడు ఊహలు ఇవ్వబడ్డాయి, వాటిలో ఏవి ప్రవచనంలో ఇమిడి ఉన్నాయి.

ప్రవచనం :

ఒక కంపెనీ యొక్క నియామక పత్రంలో క్రింది విధంగా పేర్కొన్నారు :

“ఈ ఉద్యోగానికై నీ యొక్క నియామకం ఏడాది తరువాత నీ యొక్క సూపరవైజర్ ద్వారా నీ పనితీరు సంతృప్తికరంగా ఉందని తెలిసిన మాత్రమే క్రమబద్ధీకరించబడుతుంది.”

ఊహలు :

- I. ఉద్యోగం ఏడాదికి ముందే క్రమబద్ధీకరించడం జరగదు.
- II. ఉద్యోగంలో నియమించే సమయానికి అభ్యర్థి ఎంతవరకు సరైనవాడో తెలియదు.
- III. తాత్కాలిక ఉద్యోగాలకు పనితీరు మదింపు అవసరం లేదు.

క్రింది వాటిలో ఏవి ప్రవచనం నుండి వ్యక్తమౌతాయి ?

- (1) I, II, III లు మూడూ ఇమిడి ఉన్నాయి
- (2) ఆ మూడింటిలో ఏదీ ఇమిడి లేవు
- (3) కేవలం II మరియు III మాత్రమే ఇమిడి ఉన్నాయి
- (4) కేవలం I మరియు II మాత్రమే ఇమిడి ఉన్నాయి

104. A statement followed by three conclusions are given below. Decide which of the conclusion(s) follow(s) from the statement.

Statement :

P, Q, R are three women and L, M, N are the husbands of P, Q, R not necessarily in the same order. Three persons X, Y, Z, each made two statements; out of these two, one is false and one is true.

X : P is not the wife of M. R is not the wife of L.

Y : P is not the wife of N. Q is the wife of M.

Z : Q is the wife of N. R is not the wife of N.

Conclusions :

I. R is the wife of L.

II. Q is not the wife of N.

III. Q is the wife of M.

IV. P is not the wife of L.

Which of the following is true ?

(1) I, II, IV only follow

(2) I, II, III only follow

(3) All I, II, III, IV follow

(4) Only I follows

ఒక ప్రవచనం వెనువెంటనే మూడు ముగింపులు ఇవ్వబడ్డాయి. ఇచ్చిన ప్రవచనం నుండి ఏ ముగింపు(లు) అనుసరిస్తాయో నిర్ణయించండి.

ప్రవచనం :

P, Q, R లు ముగ్గురు మహిళలు. L, M, N లు వారి భర్తలు (అదే క్రమంలో కానవసరం లేదు).

ముగ్గురు వ్యక్తులు X, Y, Z లు ఒక్కొక్కరు రెండు ప్రవచనాలు చేశారు మరియు ఆ రెండింటిలో ఒకటి సత్యం మరియు మరొకటి అసత్యం.

X : M యొక్క భార్య P కాదు. L యొక్క భార్య R కాదు.

Y : N యొక్క భార్య P కాదు. M యొక్క భార్య Q.

Z : N యొక్క భార్య Q. N యొక్క భార్య R కాదు.

ముగింపులు :

I. L యొక్క భార్య R.

II. N యొక్క భార్య Q కాదు.

III. M యొక్క భార్య Q.

IV. L యొక్క భార్య P కాదు.

క్రింది వాటిలో ఏది నిజం ?

(1) I, II, IV లు మాత్రమే అనుసరిస్తాయి

(2) I, II, III లు మాత్రమే అనుసరిస్తాయి

(3) I, II, III, IV లన్నీ అనుసరిస్తాయి

(4) I మాత్రమే అనుసరిస్తుంది

105. A statement followed by two courses of action is given below. Identify which of the course(s) of action to follow to address the issue in the statement.

Statement :

Our manufacturers are facing very tough competition to sell their products in international markets.

Courses of action :

I. Government should give attractive incentives to the manufacturers in lowering costs of production, to produce quality products and to reduce prices.

II. Government should devise innovative policies, which include tax cuts, to support industrialists.

Which course(s) of action is/are to be followed to address the problem ?

(1) Only I to follow

(2) Only II to follow

(3) Both I and II to follow

(4) None of I and II to follow

ఒక ప్రవచనం వెనువెంటనే రెండు తీసుకోవాల్సిన చర్యలు ఇవ్వబడ్డాయి. ప్రవచనంలోని సమస్య పరిష్కారానికై ఏ చర్య(లు) అనుసరించాలో గుర్తించాలి.

ప్రవచనం :

మన తయారీదారులు అంతర్జాతీయ విపణిలో వారి ఉత్పత్తులను అమ్ముకోవడంలో కఠినమైన పోటీని ఎదుర్కొంటున్నారు.

చర్యలు :

I. ఉత్పత్తి ఖర్చులు తగ్గించుకోవడానికి, నాణ్యమైన ఉత్పత్తుల తయారీకి మరియు వాటి ధరలు తక్కువగా ఉండటానికై ప్రభుత్వం ఆకర్షణీయమైన ప్రోత్సాహకాలను తయారీదారులకు కల్పించాలి.

II. పారిశ్రామికవేత్తలకు దన్నుగా పన్నులలో కోత విధిస్తూ సరికొత్త పాలసీలను రూపొందించాలి.

సమస్యను ఎదుర్కోవడానికి ఏది/ఏవి చర్య(లు)ను అనుసరించాలి ?

(1) I మాత్రమే అనుసరిస్తే చాలు

(2) II మాత్రమే అనుసరిస్తే చాలు

(3) I మరియు II రెండూ అనుసరించాలి

(4) I మరియు II లు రెండూ అనుసరించవు

106. A statement followed by three arguments is given below. Identify which of the argument(s) is/are strong to support the statement.

Statement :

Should the admissions to the professional courses be allowed not through ranks in admission tests but by the marks obtained in qualifying examinations ?

Arguments :

- I. Yes. It is beneficial to the students who cannot bear the fee for admission tests.
- II. Yes. Many students who get good marks in qualifying examinations are not getting through the admission tests.
- III. No. The qualifying examinations conducted by several Universities or Boards do not have common standard in conducting exams and evaluation procedures. Hence, it is necessary to have a common evaluation of the knowledge of the students aspiring for admission into professional courses.

Choose the correct answer :

- (1) I and II are strong arguments.
- (2) I, II and III are strong arguments.
- (3) Only II is a strong argument.
- (4) Only III is a strong argument.

ఒక ప్రవచనం, దాని వెంబడి మూడు వాదనలు క్రింద ఇవ్వబడినవి. ఏది/ఏవి వాదన(లు) ఇచ్చిన ప్రవచనాన్ని గట్టిగా సమర్థిస్తున్నాయో గుర్తించండి.

ప్రవచనం :

వృత్తి విద్యా కోర్సులలో ప్రవేశానికై ప్రవేశ పరీక్షలలోని ర్యాంకు ఆధారంగా కాకుండా, అర్హత పరీక్షలలో సాధించిన మార్కుల ఆధారంగా ప్రవేశాలు కల్పించవచ్చా ?

వాదనలు :

- I. అవును. ప్రవేశ పరీక్షల ఫీజు భరించలేని విద్యార్థులకు ఇది మేలుచేస్తుంది.
- II. అవును. అర్హత పరీక్షలలో మంచి మార్కులు పొందిన చాలా మంది విద్యార్థులు ప్రవేశపరీక్షలలో ఉత్తీర్ణులు కాలేక పోతున్నారు.
- III. కాదు. వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలు లేదా బోర్డులు నిర్వహించే పరీక్ష నిర్వహణలో గాని, మూల్యాంకన పద్ధతులలోగాని ఒకే ప్రామాణికత లేదు. అందువల్ల వృత్తి విద్యాకోర్సులలో ప్రవేశాన్ని ఆశిస్తున్న విద్యార్థులకు సంబంధించి విషయ పరిజ్ఞానాన్ని పరీక్షించుటకై ఒక ఉమ్మడి మూల్యాంకన విధానం అవసరం.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) I మరియు II లు బలమైన వాదనలు.
- (2) I, II మరియు III లు బలమైన వాదనలు.
- (3) II మాత్రమే బలమైన వాదన.
- (4) III మాత్రమే బలమైన వాదన.

107. Two statements are given below. With reference to cause-effect relationship, how are these two statements related ?

Statement I :

From the last one year, the sales of newly constructed flats has decreased substantially.

Statement II :

Customers are not paying house loan Equated Monthly Instalments (EMI) to banks regularly from the last few months.

Which of the following is correct ?

- (1) II is the cause and I is the effect.
- (2) I is the cause and II is the effect.
- (3) I and II are the effects of two independent causes.
- (4) I and II are the effects of the same cause.

క్రింద రెండు ప్రవచనాలు ఇవ్వబడ్డాయి. కారణం, ప్రభావముల దృష్ట్యా ఈ రెండు ప్రవచనాల మధ్య గల సంబంధమేదో తెలపండి ?

ప్రవచనం I :

గత సంవత్సర కాలంగా కొత్తగా నిర్మితమైన ఫ్లాట్ ల అమ్మకాలు గణనీయంగా తగ్గిపోయాయి.

ప్రవచనం II :

గత కొన్ని నెలలుగా వినియోగదారులు ఇంటిపై తీసుకున్న అప్పుకు సంబంధించి సమాన నెలవారీ వాయిదా (EMI) లను బ్యాంకులకు సరిగా చెల్లించడం లేదు.

క్రింది వాటిలో ఏది సరైనది ?

- (1) II కారణం కాగా మరియు దాని ప్రభావమే I.
- (2) I కారణం కాగా మరియు దాని ప్రభావమే II.
- (3) I మరియు II లు రెండు విభిన్న కారణాల ప్రభావాల్లే.
- (4) I మరియు II లు ఒకే కారణంకు సంబంధించిన ప్రభావాల్లే.

- 108.** Three statements followed by two conclusions are given in the question. You have to take the three given statements to be true even if they seem to be at variance from commonly known facts and decide which of the given conclusion(s) logically follow(s) the statements :

Statements :

No bus is a car.

All cars are scooters.

Some scooters are cycles.

Conclusions :

I. Some cycles are definitely cars.

II. No car is a cycle.

Choose the correct answer :

- (1) Only conclusion I follows.
- (2) Only conclusion II follows.
- (3) Both the conclusions I and II follow.
- (4) Neither conclusion I nor conclusion II follows.

క్రింది ప్రశ్నలో మూడు ప్రవచనాలు, వెను వెంటనే రెండు ముగింపులు ఇవ్వబడ్డాయి. ఇచ్చిన ప్రవచనాలు యదార్థానికి, సాధారణంగా తెలిసిన సత్యాలకు దూరంగా ఉన్నప్పటికీ, ఇచ్చిన ప్రవచనాలను తార్కికంగా అనుసరించే ముగింపులను కనుక్కోండి.

ప్రవచనాలు :

ఏ బస్సు కూడా కార్ కాదు.

కార్లు అన్నీ స్కూటర్లే.

కొన్ని స్కూటర్లు సైకిళ్ళు.

ముగింపులు :

I. కొన్ని సైకిళ్ళు ఖచ్చితంగా కార్లు.

II. ఏ కారు కూడా సైకిల్ కాదు.

సరైన సమాధానాన్ని ఎంపిక చేయుము :

- (1) ముగింపు I మాత్రమే అనుసరిస్తుంది.
- (2) ముగింపు II మాత్రమే అనుసరిస్తుంది.
- (3) ముగింపులు I మరియు II రెండూ అనుసరిస్తాయి.
- (4) ముగింపులు I మరియు II రెండూ అనుసరించవు.

- 109.** Five men A, B, C, D and E (not necessarily in the same order) are sitting in a row opposite to five women P, Q, R, S, T who are sitting in a row facing North, not necessarily in the same order. The woman opposite to C is to the immediate right of T. P is second to the left of S. D is opposite to P. B is not opposite to S and T. Q is opposite to the man who is to the immediate left of D. E is at the left end of the men's row. The persons opposite to C and Q are respectively:

- (1) R, B
- (2) T, B
- (3) A, P
- (4) S, D

ఉత్తరాభిముఖంగా ఒక వరుసలో కూర్చున్న ఐదుగురు మహిళలైన P, Q, R, S, T లకు (అదే క్రమం లో ఉండనవసరం లేదు) ఎదురుగా మరోవరుసలో ఐదుగురు పురుషులు A, B, C, D మరియు E లు (అదే క్రమంలో కానవసరం లేదు) కూర్చున్నారు. C కు ఎదురుగా ఉన్న మహిళ T కు వెనువెంటనే కుడి ప్రక్కన ఉంది. S కు ఎడమ ప్రక్కన రెండో స్థానంలో ఉన్న మహిళ P. P కు ఎదురుగానున్నది D. B అనువ్యక్తి S మరియు T లకు ఎదురుగా లేడు. D కు వెను వెంటనే ఎడమనున్న పురుషునికి ఎదురుగా ఉన్న మహిళ Q. పురుషుల వరుసలో ఎడమ ప్రక్కన చిట్టచివరి వ్యక్తి E. అప్పుడు C మరియు Q లకు ఎదురుగా ఉన్నవారు వరుసగా:

- (1) R, B
- (2) T, B
- (3) A, P
- (4) S, D

110. If the second letter 'E' and the fourth letter 'E' from the left in the word NECESSARY were interchanged, also if sixth and eighth letters and the third and seventh letters were interchanged, then in the newly formed word which of the following would be the third letter to the right of the letter which is second to the left of R ?

- (1) A (2) C (3) R (4) S

NECESSARY అనే పదంలో ఏడవ నుండి రెండో అక్షరం 'E' మరియు నాల్గవ అక్షరం (E) లను పరస్పరం మార్చి, ఇంకా ఆరవ మరియు ఎనిమిదవ అక్షరాలను పరస్పరం మార్చి మరియు మూడవ, ఏడవ అక్షరాలనూ పరస్పరం మార్చగా వచ్చే పదంలో క్రింది వాటిలో ఏ అక్షరం R అక్షరం నకు ఎడమవైపు రెండో స్థానంలో ఉన్న అక్షరానికి కుడివైపున మూడో స్థానంలో ఉంటుంది ?

- (1) A (2) C (3) R (4) S

111. There is a group of five boys. Kishore is second tallest in height but younger than Rajiv. Prakash is taller than Manish but younger in age. Rajiv and Manish are of the same age but Rajiv is the tallest among all five. Nishant is taller than Prakash and elder to Rajiv.

If these five boys are made to stand in a row in increasing order of their heights, then in which position does the eldest boy stand ?

- (1) 1st position (2) 2nd position (3) 3rd position (4) 4th position

ఐదుగురు బాలుర సమూహం కలదు. వయస్సులో రాజీవ్ కన్న చిన్న వయస్సు వాడైన కిషోర్ రెండవ అత్యంత ఎత్తున్న వ్యక్తి. మనీష్ కన్న వయస్సులో చిన్నవాడైనప్పటికీ, ప్రకాష్ అతని కన్న ఎత్తైనవాడు. రాజీవ్ మరియు మనీష్ లిద్దరూ ఒకే వయస్సు కలవారైనప్పటికీ రాజీవ్ ఆ ఐదుగురిలో అందరికన్న పొడవైన వాడు. ప్రకాష్ కన్న నిషాంత్ పొడగరి కావడమే కాక రాజీవ్ కన్న వయస్సులో పెద్దవాడు.

ఈ ఐదుగురు బాలురను వారి ఎత్తుల ఆరోహణ క్రమంలో ఒక వరుసలో నిలుచో బెడితే, ఏ స్థానంలో అత్యంత పెద్ద వయస్సు కల వాడు నిలబడి ఉన్నాడు ?

- (1) 1వ స్థానం (2) 2వ స్థానం (3) 3వ స్థానం (4) 4వ స్థానం

112. Consider the following statements :

- (i) N is the grand-daughter of Y and W is the sister-in-law of G.
- (ii) U is the father of E and U has no daughters.
- (iii) D has no sisters and B is the daughter of the brother of D.
- (iv) F is the son of H and H is the spouse of I.
- (v) N is the daughter of E and D is the only brother of E.
- (vi) H is the mother of G and E is the spouse of G.

How is the father of G related to W ?

- (1) Grandfather (2) Son (3) Father-in-law (4) Brother-in-law

క్రింది ప్రవచనాలను పరిగణించండి :

- (i) Y కు మనవరాలు N మరియు G యొక్క వదిన (లేక మరదలు) W.
- (ii) E యొక్క తండ్రి U మరియు U కి కూతుళ్ళు లేరు.
- (iii) D కు సోదరీమణులు లేరు మరియు D యొక్క సోదరుని కుమార్తె B.
- (iv) H యొక్క కుమారుడు F మరియు I యొక్క జీవిత భాగస్వామి H.
- (v) E యొక్క కుమార్తె N మరియు E యొక్క ఏకైక సోదరుడు D.
- (vi) G యొక్క తల్లి H మరియు G యొక్క జీవిత భాగస్వామి E.

G యొక్క తండ్రి W కు ఏమోతాడు ?

- (1) తాత (2) కొడుకు (3) మామగారు (4) బావ/బావమరిది

113. Five people A, B, C, D and E join for a party. A introduces E to his daughter B as the wife of the father of his wife, and D is grandson of C. Then how is A related to D if one of these five is the spouse of A ?

- (1) Brother-in-law (2) Grandfather
(3) Grandson (4) Brother

ఐదుగురు వ్యక్తులు A, B, C, D మరియు E లు ఒక పార్టీకి హాజరౌతారు. A తన కుమార్తె B కు E గురించి చెబుతూ, ఆమె తన భార్య యొక్క తండ్రికి భార్య అవుతుందనీ, D ను C కు మనవడిగా పరిచయం చేస్తాడు. ఈ ఐదుగురిలో ఒకరు, A యొక్క జీవిత భాగస్వామి అయితే, D కు A ఏమౌతాడు ?

- (1) బావ/బావమరిది (2) తాత
(3) మనవడు (4) సోదరుడు

114. Suppose that

A * B means A is to the South of B,

A + B means A is to the North of B,

A % B means A is to the East of B,

and A - B means A is to the West of B.

If P is exactly in the middle of S and T; Q is equidistant from P and R; P is equidistant from Q and S, then given the statement P - Q * R % S + T, the direction of Q from T is :

- (1) North-West (2) North-East (3) South-West (4) South-East

A * B అంటే B కు దక్షిణ దిక్కున ఉన్నది A అనీ,

A + B అంటే B కు ఉత్తరం లో నున్నది A అనీ,

A % B అంటే B కు తూర్పున ఉన్నది A అనీ,

మరియు A - B అంటే B కు పడమరన ఉన్నది A అనీ అనుకోండి.

S మరియు T లకు సరిగ్గా మధ్యలో నున్నది P;

P మరియు R ల నుండి సమదూరంలో ఉన్నది Q;

Q మరియు S ల నుండి సమదూరంలో ఉన్నది P;

అనుకుంటే, ఐచ్చిన ప్రవచనం P - Q * R % S + T, ప్రకారం T నుండి Q ఉండేదిశ :

- (1) వాయువ్యం (2) ఈశాన్యం (3) నైరుతి (4) ఆగ్నేయం

115. (A, B, L, θ) represents that L is the distance (in km) from A to B in the direction θ .

Given that (A, B, 5, East), (B, C, 4, South), (D, E, 8, North), (E, F, 3, West), (F, G, 4, North), (G, H, 8, West), (C, D, 3, East).

Then, (B, H, L, θ) =

- (1) (B, H, $8\sqrt{2}$, South-East) (2) (B, H, $8\sqrt{3}$, North)
(3) (B, H, $8\sqrt{2}$, North-West) (4) (B, H, $8\sqrt{3}$, South)

A నుండి B కి θ దిశలో గల దూరం L (కి.మీ.)లను (A, B, L, θ) సూచిస్తుంది. (A, B, 5, తూర్పు), (B, C, 4, దక్షిణం), (D, E, 8, ఉత్తరం), (E, F, 3, పడమర), (F, G, 4, ఉత్తరం), (G, H, 8, పడమర), (C, D, 3, తూర్పు) అని ఇవ్వబడినది.

అప్పుడు (B, H, L, θ) =

- (1) (B, H, $8\sqrt{2}$, ఆగ్నేయం) (2) (B, H, $8\sqrt{3}$, ఉత్తరం)
(3) (B, H, $8\sqrt{2}$, వాయువ్యం) (4) (B, H, $8\sqrt{3}$, దక్షిణం)

116. Replace the misfit number in the following series with a suitable number from the options :

1, 6, 13, 22, 37, 54, 73

- (1) 7 (2) 15 (3) 24 (4) 39

క్రింది శ్రేణిలో ఇమడని సంఖ్యను కనుగొని దానిని క్రింద ఇచ్చిన ఐచ్ఛికాలలో సరి అయిన దానితో ప్రతిస్థాపన చేయండి :

1, 6, 13, 22, 37, 54, 73

- (1) 7 (2) 15 (3) 24 (4) 39

117. If 'bee pee see' means 'cook good food'; 'ree mee see' means 'food is tasty' and 'mee nee bee' means 'tea is good', then which words in that language mean 'cook tasty tea' ?

- (1) bee ree mee (2) pee nee mee (3) pee ree nee (4) see ree bee

'bee pee see' అంటే 'cook good food' అని, 'ree mee see' అంటే 'food is tasty' అని, 'mee nee bee' అంటే 'tea is good' అని అర్థం అయితే ఆ భాషలో దేని అర్థం 'cook tasty tea' అవుతుంది ?

- (1) bee ree mee (2) pee nee mee (3) pee ree nee (4) see ree bee

118. In a code language FORMAT is coded as 123456; MATINY is coded as 456789; PRAJAY is coded as #35\$59 and BRAIN is coded as %3578.

Each vowel in the word AFFIRMATION is replaced by the next letter and keeping the consonants in the word fixed, then a new word is formed.

Then the code of this new word thus obtained in the given coded language is :

- (1) \$11#43\$6\$#8 (2) %22\$34%6#\$8
(3) %11\$34%6\$#8 (4) \$11%34\$8#\$6

ఒక కోడ్ భాషలో, FORMAT అనేది 123456 గాను; MATINY అనేది 456789 గాను; PRAJAY అనేది #35\$59 గాను మరియు BRAIN అనేది %3578 గాను కోడ్ చేయబడినవి.

AFFIRMATION పదంలోని ప్రతీ అచ్చును దాని తర్వాతి అక్షరంతో, ప్రతిస్థాపన చేసి, హల్లులను మార్చకుండా ఒక కొత్త పదాన్ని తయారు చేసారు.

ఇచ్చిన కోడ్ భాషలో అలా పొందిన ఈ కొత్త పదం యొక్క కోడ్ :

- (1) \$11#43\$6\$#8 (2) %22\$34%6#\$8
(3) %11\$34%6\$#8 (4) \$11%34\$8#\$6

119. Letters of English alphabet from A to Z are successively represented by the numbers 26 to 1. By using the above rule, if the word 'CAT' is coded as 57, then codes of the two words 'SUSPECT' and 'OBVIOUS' are respectively :

- (1) 90, 86 (2) 86, 82 (3) 86, 86 (4) 89, 93

ఆంగ్ల వర్ణమాలలోని A నుండి Z అక్షరాలను వరుసగా 26 నుండి 1 వరకు గల సంఖ్యలతో సూచించిరి. పై నియమాన్ని అనుసరించి 'CAT' అనే పదాన్ని 57 గా కోడ్ చేస్తే, 'SUSPECT' మరియు 'OBVIOUS' అనే రెండు పదాల కోడ్ లు వారుసగా ?

- (1) 90, 86 (2) 86, 82 (3) 86, 86 (4) 89, 93

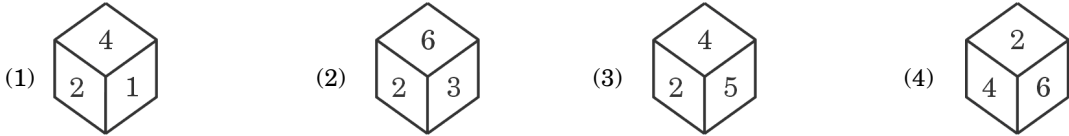
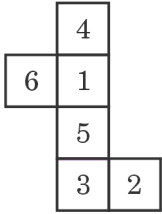
120. There are 216 cubes each of side 1 unit. Except 3 adjacent faces, all other 3 faces of each cube are painted with red colour. These cubes are joined together to form a big cube of side 6 units such that a border of 1 unit width around each face has to be with no red colour. All the other parts of each face should be in red colour. Then the number of cubes that are not a part of the border of each of the faces is :

(1) 176 (2) 180 (3) 160 (4) 124

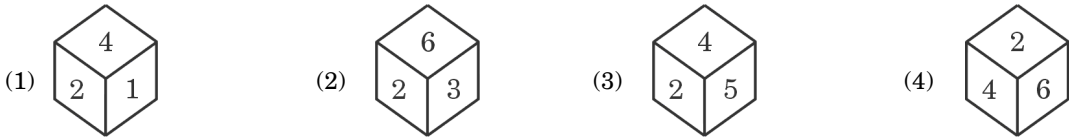
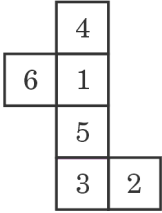
1 యూనిట్ భుజంగా గల 216 ఘనాలు కలవు. ప్రతీ ఘనంలోని మూడు ఆసన్న ముఖాలు కాకుండా మిగతా మూడు ముఖాలకు ఎరుపు రంగు వేసిరి. ఈ ఘనాలన్నింటినీ కలిపి 6 యూనిట్ల భుజం గల ఒక పెద్ద ఘనాన్ని ఈ క్రింది విధంగా ఏర్పరచిరి. ప్రతీ ముఖంపై చుట్టూ 1 యూనిట్ నిడివితో ఎరుపు రంగులేని విధంగా అమర్చడమేగాక ప్రతీ ముఖంపై మిగతా భాగమంతా ఎరుపు రంగుతో ఉండాలి. అప్పుడు అన్ని ముఖాల అంచులలో భాగంకాని ఘనాల సంఖ్య :

(1) 176 (2) 180 (3) 160 (4) 124

121. If the following figure is folded to form a cube, which of the following options represents this cube ?

క్రింది పటంను మడిచి ఒక ఘనంగా తయారుచేస్తే, క్రింది ఐచ్ఛికాలలో ఏది ఈ ఘనాన్ని చూపుతుంది ?

122. A and B are parents of C and A is elder than B. The father A's age is not more than 4 times that of C's age and the mother B's age is not less than 3 times the age of C. If C's age is not less than 7 years and not more than 10 years, then the maximum possible age difference between A and B is :

(1) 10 years (2) 7 years (3) 19 years (4) 15 years

A మరియు B లు C యొక్క తల్లిదండ్రులు మరియు B కంటే A ఎక్కువ వయస్సువారు. తండ్రి A యొక్క వయస్సు C యొక్క వయస్సుకు నాలుగు రెట్ల కన్న ఎక్కువ కాదు మరియు తల్లి B యొక్క వయస్సు C యొక్క వయస్సుకు 3 రెట్ల కన్న తక్కువ కాదు. C యొక్క వయస్సు 7 సంవత్సరాలకు తక్కువ కాకుండా మరియు 10 సంవత్సరాలకు ఎక్కువ కాకుండా ఉన్నట్లయితే A మరియు B ల మధ్య వీలైన గరిష్ట వయో భేదం :

(1) 10 సంవత్సరాలు (2) 7 సంవత్సరాలు (3) 19 సంవత్సరాలు (4) 15 సంవత్సరాలు

123. A student found the 1357th day from 1st March, 1998 as Friday. Then the immediate date after 1st March, 1998 which falls on Thursday is :

- (1) 3rd March, 1998 (2) 2nd March, 1998
(3) 5th March, 1998 (4) 4th March, 1998

మార్చి 1, 1998 తేదీ నుండి 1357 వ రోజును ఒక విద్యార్థి శుక్రవారంగా గుర్తించెను. అప్పుడు మార్చి 1, 1998 తేదీ తర్వాత వెనువెంటనే వచ్చే గురువారం యొక్క తేదీ :

- (1) మార్చి 3, 1998 (2) మార్చి 2, 1998
(3) మార్చి 5, 1998 (4) మార్చి 4, 1998

124. A watch loses 2 minutes for every 12 hours. The watch is set to the right time at 11 a.m. on Monday. At the time 11 p.m. on the immediate coming Friday, the faulty watch shows the time :

- (1) 10:42 a.m. on Friday (2) 10:42 a.m. on Saturday
(3) 10:42 p.m. on Friday (4) 11:18 a.m. on Saturday

ఒక గడియారం ప్రతి 12 గంటలకు 2 నిమిషాలు తక్కువగా చూపుతుంది. ఆ గడియారాన్ని సోమవారం ఉదయం 11 గంటలకు సరైన సమయంకు సరిచేసిరి. సోమవారం తరువాత వెంటనే వచ్చే శుక్రవారం రోజు రాత్రి 11 గంటల సమయాన, ఆ తప్పుడు గడియారం చూపే సమయం :

- (1) శుక్రవారం ఉ. 10:42 (2) శనివారం ఉ. 10:42
(3) శుక్రవారం రాత్రి. 10:42 (4) శనివారం ఉ. 11:18

125. In which of the following years does 29th February fall on a Saturday ?

- (1) 2044 (2) 2036 (3) 2048 (4) 2052

క్రిందివానిలో ఏ సంవత్సరంలో ఫిబ్రవరి 29వ తేదీ శనివారం వస్తుంది ?

- (1) 2044 (2) 2036 (3) 2048 (4) 2052

126. 47.5° is the angle between the hands of a clock at 3 hrs k min, and the hands of the clock coincide with each other at 3 hrs l min.

If $k > l$, then $k + l =$

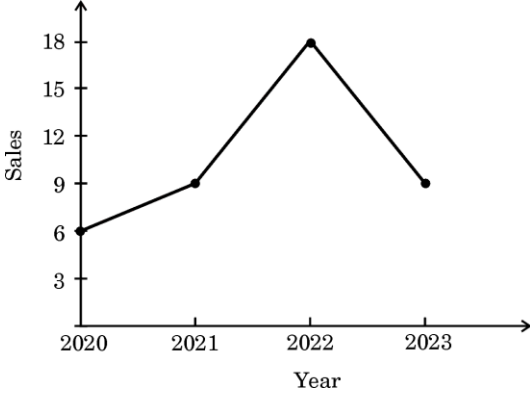
- (1) $24\frac{1}{11}$ (2) $45\frac{2}{11}$ (3) $41\frac{4}{11}$ (4) $25\frac{7}{11}$

సమయం 3 గం. k ని. అయినప్పుడు ఒక గడియారంలోని రెండు ముళ్ళ మధ్యకోణం 47.5° . 3 గం. l ని. అయినప్పుడు ఆ గడియారపు రెండు ముళ్ళూ ఒకదానితో మరొకటి ఏకీభవిస్తున్నాయి. $k > l$ అయితే, $k + l =$

- (1) $24\frac{1}{11}$ (2) $45\frac{2}{11}$ (3) $41\frac{4}{11}$ (4) $25\frac{7}{11}$

127. The graph given below shows the sale of cars (in thousands of units) by a car-making company A in the years 2020 through 2023 and the table given below shows the ratio of production of cars to sales in the years 2020 through 2023. Study the graph and table carefully and answer the question.

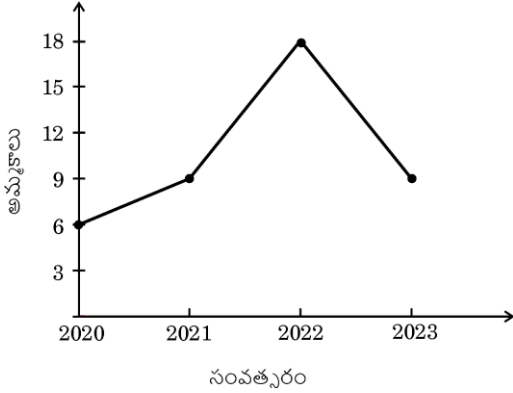

Year	Production : Sales
2020	3 : 2
2021	4 : 3
2022	7 : 6
2023	5 : 3

If the average production in these four years is x and the average sales in these four years is y , then $x : y$ is :

- (1) 9 : 7 (2) 19 : 14 (3) 20 : 15 (4) 6 : 5

2020 నుండి 2023 సంవత్సరాలలో ఒక కార్ల తయారీ కంపెనీ A జరిపిన కార్ల అమ్మకాల (వేలల్లో) వివరాలను క్రింది రేఖాచిత్రం చూపుతుంది మరియు 2020 నుండి 2023 సంవత్సరాలలో ఆ కంపెనీ కార్ల ఉత్పత్తికి మరియు అమ్మకాలకు గల నిష్పత్తులను క్రింది పట్టిక తెలుపుతుంది. గ్రాఫు, మరియు పట్టికను జాగ్రత్తగా అధ్యయనం చేసి క్రింది ప్రశ్నకు సమాధానమివ్వండి.

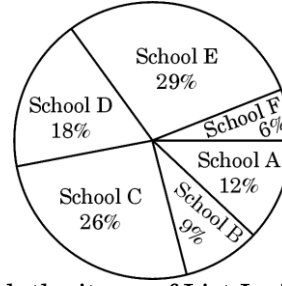
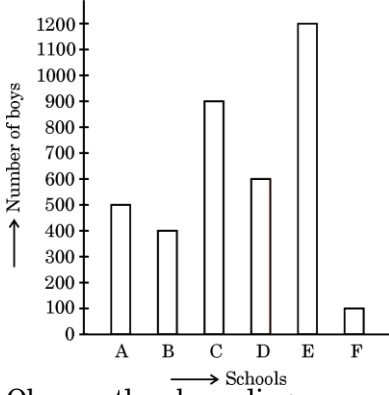
సంవత్సరం	ఉత్పత్తి : అమ్మకాలు
2020	3 : 2
2021	4 : 3
2022	7 : 6
2023	5 : 3

ఈ నాల్గు సంవత్సరాలలో మొత్తం కార్ల సగటు ఉత్పత్తి x మరియు ఈ నాల్గు సంవత్సరాలలో జరిపిన అమ్మకాల సగటు y అనుకుంటే, అప్పుడు $x : y =$

- (1) 9 : 7 (2) 19 : 14 (3) 20 : 15 (4) 6 : 5

128. The following bar diagram shows the number of boys in each of the six schools A, B, C, D, E and F out of a total of 6000 students, and the pie chart given below gives the percentage wise distribution of students in each of these six schools out of a total of 6000 students.

Observe the above diagrams carefully and match the items of List I with the items of List II :

List I

List II

A. The difference between the number of boys and the number of girls in the School C is	I. 1340
B. The number of boys in School B is less than the number of students in School E by	II. 380
C. The difference between the number of girls in school D and the number of boys in school F is	III. 40
D. The difference between the number of girls in school F and the number of girls in school A is	IV. 60

V. 240

Choose the correct answer :

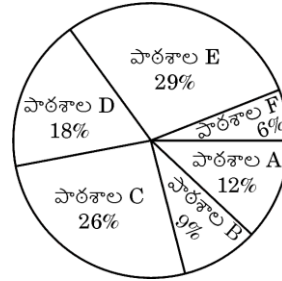
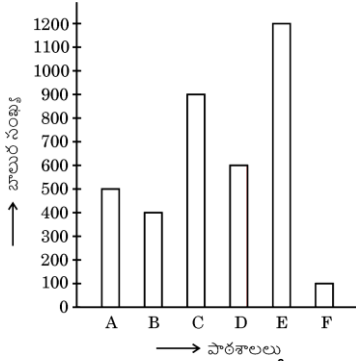
(1) A-II; B-V; C-IV; D-III

(2) A-II; B-I; C-IV; D-V

(3) A-V; B-I; C-II; D-III

(4) A-V; B-I; C-III; D-IV

ఆరు పాఠశాలలైన A, B, C, D, E మరియు F లలో మొత్తం విద్యార్థులు 6000 లలో బాలుర సంఖ్యలను క్రింది కమ్మీ చిత్రం చూపుతుంది, మరియు మొత్తం 6000 విద్యార్థులలో ఈ ఆరు పాఠశాలల్లో విద్యార్థుల సంఖ్యలను శాతముల వారీగా క్రింది 'పై' (pie) చిత్రం చూపుతుంది.

పై చిత్రాలను జాగ్రత్తగా పరిశీలించి, జాబితా I లోని వాటిని జాబితా II లోని వాటితో, జత చేయండి :

జాబితా I

జాబితా II

A. పాఠశాల C లో బాలుర సంఖ్యకు, బాలికల సంఖ్యకు గల భేదం :	I. 1340
B. పాఠశాల B లోని బాలుర సంఖ్య, పాఠశాల E లోని విద్యార్థుల సంఖ్య కంటే తక్కువగా ఉండే సంఖ్య	II. 380
C. పాఠశాల D లోని బాలికల సంఖ్యకు, పాఠశాల F లోని బాలుర సంఖ్యకు గల భేదం	III. 40
D. పాఠశాల F లోని బాలికల సంఖ్యకు, పాఠశాల A లోని బాలికల సంఖ్యకు గల భేదం	IV. 60

V. 240

సరైన సమాధానం ఎంచుకొనుము :

(1) A-II; B-V; C-IV; D-III

(2) A-II; B-I; C-IV; D-V

(3) A-V; B-I; C-II; D-III

(4) A-V; B-I; C-III; D-IV

129. Choose the correct alternative to fill in the blanks in the following sentences.

'Could you pass me _____ piece of cloth ? I've spilt some milk on _____ floor.'

- (1) No article is required, the
- (2) a, the
- (3) No article is required, No article is required
- (4) the, the

130. Fill in the blanks with articles in the following sentence. Choose the correct alternative from the options given below.

'I went to _____ prison _____ lot when I was _____ student of social work at _____ Manchester University.'

- (1) the, a, the, the
- (2) a, no article is required, no article is required, the
- (3) No article is required, a, a, the
- (4) the, a, a, no article is required

131. Which of the following sentences have **incorrect** use of prepositions ?

- A. I ordered for ten books.
- B. A national leader should communicate to his people effectively in the meeting.
- C. My friends after their tour will return in this month.
- D. They agreed with the project but disagreed with us.

Choose the answer :

- (1) A and D
- (2) A, C and D
- (3) C and D
- (4) B, C and D

132. Choose the correct sequence of prepositions to be filled in the blanks in the following sentences to make them meaningful.

- A. Could you hand these cookies _____ with tea to the people in this meeting ?
- B. Since she had broken the rules of the contest, Susheela had to hand _____ the prize.
- C. Please hand your passport _____ at the office, it will be returned to you later.
- D. The papers are signed by an official before being handed _____ to the next department.

- (1) around, back, in, on
- (2) on, in, back, around
- (3) back, on, in, around
- (4) in, on, around, back

133. Fill in the blanks with suitable form of words from the options given below.

Next to him in _____ came a vendor of fried groundnuts, who gave his ware a fancy name each day, and people _____ to him. A _____ portion of this _____ before the astrologer too.

- (1) vociferous, flocking, considerable, dallying
- (2) vociferousness, flocked, considerate, was dallied
- (3) vocifer, flocked, considerability, dallied
- (4) vociferousness, flocked, considerable, dallied

134. The following three sentences have an underlined word each. Identify the word from the given options that is a synonym of all the three underlined words.

- A. The public seems to have an insatiable appetite for celebrity news.
- B. Raj has had enough of his sister's materialistic requirements.
- C. A dragonfly and its larva are both voracious eaters of their fellow creatures.

- (1) gracious
- (2) greedy
- (3) grasping
- (4) hungry

135. Identify the correct mapping of the underlined word in the following sentences with its antonym.
A. The <u>verbose</u> explanation given by the lawyer was quite difficult to be understood by a lay-person.	I. Fallible
B. Their method of functioning was extremely <u>impeccable</u> .	II. Self-centred
C. This city's pollution problem was <u>alleviated</u> by the sudden shower.	III. Unpoised
D. The CEO of the company was an <u>even-tempered</u> person.	IV. Succinct
E. The child's <u>altruistic</u> act surprised all.	V. Intensified

Choose the correct answer :

(1) A-IV; B-I; C-V; D-III; E-II	(2) A-III; B-IV; C-II; D-V; E-I
(3) A-IV; B-III; C-I; D-II; E-V	(4) A-II; B-I; C-IV; D-V; E-III

136. Which of the following sentences is/are grammatically correct with reference to tense ?

- A. If you were an avid reader, you will take special interest in this project.
B. If he is a voracious reader of historical novels, he will read a lot of them eagerly and quickly.
C. Had he had a prodigious memory, he can have impressed everyone.
D. If she works hard, she will enjoy the fruits later.

Choose the correct answer :

(1) A and C	(2) B and C	(3) A and D	(4) B and D

137. Fill in the blanks with suitable form of the verb from the options given below.

'The girl _____ coins from her piggy bank for quite some time before she _____ of buying a toy for herself.

Choose the correct answer :

(1) had counted, had thought	(2) had been counting, thought
(3) has counted, had thought	(4) counted, has thought

138. Which of the following sentences has/have subject in agreement with verb ?

- A. Mr. Atanu's computer, as well as its programs, are out of date.
B. Many of us make New Year's resolutions, but few of us keep them.
C. Everybody talk about the weather, but nobody does anything about it.
D. Neither Bheem nor his friends helps the villagers when they were in trouble.

Choose the correct answer :

(1) A and C	(2) C only	(3) A and B	(4) B only

139. Which of the following sentences has an appropriate subject-verb agreement ?

- (1) Two thousand rupees seems a reasonable price for this.
(2) A large number of teachers has problems with continuous assessment.
(3) Bread and butter were served at breakfast.
(4) Either she or her brothers is attending the function.

140. Which of the following sentences has an **incorrect** passive form/voice ?

- (1) The meeting was attended by salesmen from all the regions.
(2) All successful candidates will be notified by post.
(3) I want to know how these substances are absorbed by the body.
(4) All the bananas have eaten by the monkeys.

141. Choose the correct alternative that transforms the following sentence into reported speech.

"We won't eat it now, but we may have it for lunch tomorrow," said Sudesh.

Sudesh said that _____

- (1) they wouldn't eat it then, but they may have it for lunch the next day.
(2) they wouldn't eat it now, but they might have it for lunch the following day.
(3) they wouldn't eat it then, but they may have it for lunch tomorrow.
(4) they wouldn't eat it then, but they might have it for lunch the next day.

142. Read the following passage carefully and choose the appropriate adjectives from the given choices to fill in the blanks.

One of the not so _____ debates in modern society is 'whether I create my destiny or my destiny creates me'. Many people believe that life moves according to a _____ plan as all of us are regulated, governed, and controlled by some _____ power and authority that guides our _____ course of life.

- (1) futile; pre-ordained; supreme; entire
- (2) modern; entire; pre-programmed; higher
- (3) careful; futile; higher; supreme
- (4) modern; pre-programmed; pre-ordained; least

143. Read the following sentences carefully and identify the sentence(s) that has/have **incorrect** use of adverb(s).

- A. John works very hard, seven days a week.
- B. Tom drove careful along the narrow road.
- C. Sita spoke extremely well.
- D. We didn't go out because it was raining heavily.

Choose the answer :

- (1) A and B
- (2) B only
- (3) C and D
- (4) D only

144. Match the type of conjunction with the sentence in which it is used and identify the correct mapping.

Conjunction	Sentence
A. Addition	I. Various writers have examined the issue, for instance, Van Exel (2000).
B. Result	II. Although the concept is easy, it was difficult to answer the question.
C. Reason	III. Furthermore, child mortality rates must be examined.
D. Example	IV. Prices are rising worldwide, thus encouraging investment.
E. Opposition	V. Owing to the strike, today's classes are cancelled.

Choose the correct answer :

- (1) A-IV; B-V; C-II; D-III; E-I
- (2) A-II; B-III; C-I; D-IV; E-V
- (3) A-III; B-IV; C-V; D-I; E-II
- (4) A-V; B-IV; C-III; D-II; E-I

145. Five sentences are given which are marked P, Q, R, S and T. Identify the correct sequence of the following jumbled sentences to form a meaningful paragraph.

- P. As with any type of service we intend to hire or outsource (IT-related or otherwise), it is commonly understood that we will be confronted with a marketplace comprised of service providers of varying quality and reliability.
- Q. Others yet may simply be insincere or temporary business ventures that unexpectedly disappear or are acquired within a short period of time.
- R. Some may offer attractive rates and terms, but may have unproven business histories or highly proprietary environments.
- S. Cloud computing is, at its essence, a form of service provisioning.
- T. Others may have a solid business background, but may demand higher rates and less flexible terms.

Choose the correct answer :

- (1) P, R, T, Q, S
- (2) S, P, Q, R, T
- (3) R, Q, S, P, T
- (4) S, P, R, T, Q

146. Choose the correct mapping of the following jumbled sentences to make a meaningful paragraph.
- A. As an undergraduate Kamen developed the first pump that would give regular doses of medicine to patients.
 - B. He flies to work by helicopter, which he also uses for visiting his island off the coast of Connecticut.
 - C. The patent for this and other medical inventions has produced a huge income, allowing him to run his own research company which, among many other projects, has produced the iBot, the world's first wheelchair which can climb stairs.
 - D. Dean Kamen is a 50-year-old American eccentric who is also a multi-millionaire.
 - E. He always wears blue denim shirts and jeans, even when visiting his friend, the President, in the White House.

Choose the correct answer :

- (1) D, A, B, C, E (2) D, E, A, B, C (3) D, E, B, A, C (4) D, B, A, C, E

147. Choose the correct order of jumbled sentences, which are marked P, Q, R, S, T from the options given below to make it a meaningful paragraph. Sentence No. S1 and No. S7 are given to you as the introductory and concluding sentences of the paragraph.

S1. We need to learn from nature.

P. When you don't know your limitations, you go out and surprise yourself.

Q. But the bumblebee doesn't know that and it keeps flying.

R. The only limitations a person has are those that are self-imposed.

S. In hindsight, you wonder if you had any limitations to begin with.

T. According to scientists, the bumblebee's body is too heavy and its wingspan too small for it to be able to fly.

S7. Don't let education put limitations on you.

Choose the correct answer :

- (1) T, Q, R, S, P (2) T, Q, P, S, R (3) P, S, T, Q, R (4) R, Q, T, P, S

148. Fill in the blanks in the following sentences with suitable words from the options given below.

I usually spent three to four nights _____ from home, and then worked every weekend _____ numbers, plotting graphs, writing presentations. I was _____ all the time; it was an intellectual _____ and a physical low.

- (1) away, crunching, learning, high (2) along, crunched, learnt, higher
(3) off, has crunched, learn, highest (4) away, have crunched, learnt, higher

149. India and China held another round of diplomatic talks to complete the disengagement process in Eastern Ladakh and in the A of any breakthrough, B to maintain regular contact C diplomatic and military channels D border peace.

Choose the correct option to fill in the blanks A, B, C and D respectively :

- (1) presence, allowed, by, on (2) dearth, accepted, from, at
(3) absence, agreed, through, for (4) lack, permitted, within, from

150. Several X Bank customers have reported either attempted or successful A transactions with international merchants B the last few years. The Bank said that the transactions C to be a "BIN attack". The Bank said there was no D of any breach and as the frauds were undertaken with basic card information, the debited amounts were recoverable.

Choose the correct option to fill in the blanks A, B, C and D respectively :

- (1) legitimate, at, watched, combination (2) fraudulent, over, appeared, indication
(3) violent, through, viewed, nomination (4) silent, in, looked, communication

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

